

Világosság

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉP SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1949 szeptember 25. vasárnap.

VI. ÉVFOLYAM, 223. SZÁM.

SZIKRÁBÓL LESZ A LÁNG

(A Scânteia legális megjelenésének ötödik évfordulójára)

Országszerte a városok és falvak dolgozóinak napok óta lelkesen készülnek a Scânteia legális megjelenése ötödik évfordulójának megünneplésére. Nagy ünnep ez a dolgozó tömegek számára, mert a Román Munkáspárt központi napilapjának, a Scânteianak tizenkilenc éven át munkában és harcban megdöcögött hasábjairól a szocializmust építő kétkézi és szellemi munkások erőfeszítései, munkájuk eredménye, az új háborúra úszító imperiális aljas szándékainak leplezése, a hatalmas Szovjetunió zseniális sztálini öt éves tervének eredményei, az újabb harcokra és újabb győzelmekre való mozgósítás tükröződik vissza.

Ha végiglapozzuk a Scânteia tizenöt évi, megpróbáltatásokban és hősi helytállásban eltelt illegális megjelenése alatt szárait, meggyőződhetünk arról, hogy mindig visszautkrözte a munkásosztály kiemelt, megalkuvást nem ismerő harcát, a kizsákmányolók és a polgári-földesuri rendszer uralmának megdöntéséért. Szavát meghallották a börtönök mélyén szinylődő és a munkásosztály harcához hűséges dolgozók, a falvak földművesei, a gyárakban, a tőkés kizsákmányolóknak idegen érdekekért dolgozó munkásai, a kikötők sokat sanyargatott rakodómunkásai és azok, akik később életüket áldozták fel a munkásosztály harcának győzelméért. A Scânteia harca mozgósította a dolgozó tömegeket, akik híven követték útmutatásait, mert szava a munkásosztály érharcos pártjának, az illegális kényszerű Román Kommunista Pártnak volt a szava. A munkásosztály és megbonthatatlan harc szövetségese, a dolgozó földművelésének legnehezebb óráiban és napjaiban elvitte a dolgozó tömegekhez a Román Kommunista Párt irányító és biztató szavát, hogy hazánkban megvalósulhasson az az igazi népi demokratikus rendszer, amelyet a szocializmus hatalmas országa évtizedekkel ezelőtt, a nagy Lenin és Sztálin vezetése alatt megvalósított.

A Szovjetunió dicsőséges hadseregének felszabadító harcával győzelemre jutott a munkásosztály évszázados harca hazánkban is és 1944 szeptember 25-én megjelent a legális Scânteia első száma, amelyet a dolgozó tömegek a legnagyobb bizalommal, örömmel és szeretettel fogadtak. Híven a tizenöt évi illegális harc hagyományához, megkezdte azt a harcot, amelyet a munkásosztály a népi demokratikus rendszer megerősítéséért, a romokban heverő ipar helyreállításáért, a háború pusztító dühében üszkösé vált városok és falvak újjáépítéséért, a reakció és a külföldi imperiális hazai ügyvékek mentéséért, a monarchiának megdöntéséért és közös hazánk, a Román Népi

köztársaság megteremtéséért és a szocializmus építéséért vív.

Az ország legeldugottabb hegyvidéki falvaiból, a tengerparttól, az ipari központokból, a városokból és a tanyákról naponta ezer és ezer levél érkezik a munkásosztály érharcos pártjának központi napilapjához. A dolgozók ezrei különböző kérdésekkel fordulnak a Scânteiahoz, beszámolnak a munkában elért eredményeikről, tanácsot kérnek ügyes-bajos dolgaikban és kifejezik ragaszkodásukat és elismerésüket a Román Munkáspárt iránt. A Scânteia első oldalán közli az üzemi dolgozók vagy a dolgozó földművesek munkájerőméről beszámoló leveleket. A jogos panaszokat is orvosolja a lap, amelyet a „A le nem közölt levelek nyomában” rovatban közöl a levelezővel.

Hazánk a polgári-földesuri rendszernek idején viszálykodások, vérengzések és a legszörnyűbb kizsákmányolási szint helye volt, ahol a felszíni és alatti kincseket imperiális érdekek külföldre szállították, a hatalom hazai ural pedig a dolgozó tömegeket a legszörnyűbb elnyomásban tartották, mert csak kezük munkájára volt szükségük. A munkásosztály érharcos pártjának vezetésével és irányításával, a zseniális sztálini tanítást alkalmazva, ma már hazánkban megszűnt a nemzetiségek elnyomási politikája és az egykori kisebbségi

sorsban élő nemzetiségek demokratikus alapokra helyezett alkotmányunk által is biztosított legszélesebb és legteljesebb egyenjogúságnak örvendenek. A nemzetiségi politikának gyakorlati terére való átvitelében jelentős szerepe volt a Scânteianak, amely a Maniu-gárdisták szörnyű garázdálkodása idején egyedül volt, amely felémelte harcos szavát és megbékélést hirdetett a dolgozó tömegeknek. A Scânteia volt az, amely leleplezte az ittört még felbukkanó sovinizmust, az antiszemitizmust, a polgári nacionalizmust és a proletár nemzetköziséget hirdette, amely biztosítja az egyenjogúságot, a nemzetiségek őszinte megbékélését és a legmélyebb hazafiságra nevei a kétkézi és szellemi dolgozókat.

A dolgozó földműveseknek hathatós segítséget és támaszt nyújt a Scânteia, a falu kizsákmányoló elemei ellen és a mezőgazdaság szocialista átalakításáért folytatott küzdelemben. A vetések és a mezőgazdasági munkák idején hasznos tanácsokkal látja el a dolgozó földműveseket minden nap éreteti velük azt, hogy a szocializmus építéséért folytatott harc nemcsak az üzemekben és a gyárakban dől el, hanem döntően befolyásolja annak győzelmét is, hogyan teljesítik a mezőkön dolgozó földműveseink az Allami Terv előírásait. A kollektív gazdaságok min-

den nap láthatják a Scânteia-ból mit és hogyan kell cselekedniük, hogy a mezőgazdaság leghaladottabb formája megszabadítsa őket az évszázados nyomorúságtól, a szenvedéstől és a nyomozó gondoktól.

A Scânteia elvitte a falvakba és a városokba a lenini és sztálini tanításokon felépülő kultúra szavát, mozgósítója és irányítója volt a Román Munkáspárt által kezdeményezett és irányított kultúrforradalomnak. Ma, amikor az üzemekben és gyárakban, a mezőkön és az irodákban első Allami Tervünk teljesítéséért és túlszárnyalásáért hatalmas küzdelem folyik, a Scânteia közvetít irányító, biztató és bátorító szavát, amely egyben a munkásosztály érharcos pártjának irányító, vezető és egyben biztató szava is. Felbecsülhetetlen nagy tömegmozgósító tevékenységéért nemrégiben a dolgozók állama az újonnan létesített „Haza Védelme” első osztályt érdemre tette ki. Kitüntetés biztató és lelkesítő az elkövetkezendő munkára és harcra, egyben pedig a dolgozó tömegek elismerésének és ragaszkodásának a kifejezése.

Ime, ezért készülnek olyan határtalan lelkesedéssel a dolgozó tömegek a Scânteia Nap megünneplésére. Ez az ünnep ebben az évben szorosan egybekapcsolódik országunk dolgozó tömegeinek hatalmas be-

ketüntetésével. A Párt és központi napilapja, a Scânteia, évek hosszú során át magasra tartotta az imperiális elleni harc zászlaját a béke megvédéséért és megerősítéséért. Soha sem volt talán olyan időszerű és olyan égetően fontos a béke megvédésének kérdése, mint éppen ma, amikor a fasizmus öröngő dühétől a második világ-háborúban elpusztult városok és falvak, üzemek és gyárak üszkös romjai az ég felé merednek, árvák és özvegyek kegyetlenül kivégzett vagy elpusztult hozzátartozóikra könnyes szemmel emlékeznek és a dolgozók milliói az egész világon az új háborúra úszító imperiális aljas mesterkedései ellen küzdenek.

A Scânteia legális megjelenésének ötödik évfordulója szorosán egybekapcsolódik a Párt kulturális tere folytatott politikájának kimagasló eseményéhez, a „Scânteia Háza” felépítéséhez. A legkorszerűbb felszereléssel működik majd az ország legnagyobb grafikai üzeme, a „Scânteia Háza”, amelyet nagy szomszédunk és barátunk, a Szovjetunió segítségével építünk fel. A szocialista kultúra legremekebb intézménye lesz ez, ahol többmillió példányban megjelenő napilapokat, a marxista-leninista tudományt, a tömegek számára hozzáférhető könyveket, sokszáz ezer példányban, tankönyveket és olyan tudományos munkákat adnak ki, amelyek a dolgozók szakmai tudásának növelését szolgálják. A Scânteia Napja mozgósítja majd a dolgozó tömegeket, hogy fokozott erővel járuljanak hozzá a kultúra, a népi művelődés nagyszerű bástyájának a felépítéséhez.

Vasárnap felejthetetlen ünnepe lesz hazánk dolgozó tömegeinek. A Scânteia Napján határozottan nemmel válaszolunk a háborúra úszító imperiálisoknak, a népellenes Tito-klikknek, amely a legszörnyűbb rab-szolgasorsba sodorta a jugoszláv dolgozó népet és kiszolgáltatta az országot az imperiális érdekeknek, határozottan csatlakozunk a Szocialista Háza, a legyőzhetetlen Szovjetunió és hűles vezetője, a Nagy Sztálin által vezetett békétáborhoz. Igréljük és megfogadjuk, hogy csatlakozunk a Párt irányító szavához, amelyet harcos központi napilapja, a Scânteia közvetít a dolgozó tömegekhez. Felgyerezzük magunkat a proletárlátás nagy tanítómesterének zseniális tanításával, meghallgatjuk és teljesítjük a munkásosztály érharcos pártjának szavát, és megtanulunk a Scânteia-ból dolgozni és harcolni a szocializmus megvalósításáért, így győzelemre viesszük azt a harcot, amely első Allami Tervünk teljesítéséért és túlszárnyalásáért a jobb és boldogabb életért, az új szocialista társadalmi rend megvalósításáért folyik.

A Scânteiat köszönti

A munkás A földműves Az értelmiségi

Hosszu évtizedek küzdelmei közt össze az ömbetűvel, azzal az ömbetűvel, amely egykoron mint gyilkos öngolyó hirtette, szórta a halált, a sötétséget, a reakció, a kapitalizmus parancsa szerint.

Ezek az ömbetűk együtt raboskodtak és együtt szabadultak fel a dolgozó milliókkal, hogy ma, mint szikrák, fáklyák mutassák az utat előre, mindig csak előre a történelem országútján, a szocializmus felé.

Ezeket a felszabadult betűket látom a legalitásának ötödik évfordulóját ünneplő „Scânteia” homlokán. És elmondhatom, hogy a nyomtatott betűk a mi hazánkban, hosszú évszázadok tévelygése után, itt kapták meg először igazi hivatásukat. Annak a lapnak hasábjairól szólnak, irányítanak, amelyik maga a Párt és azt mondják nekünk, amit a Párt mond mindnyájunk érdekében.

Büszkén nézek fel a „Scânteia”-ra, amely igazán a mi lapunk. Tudom, hogy hivatása, missziója van közöttünk, dolgozó milliók között. Erősíteni kell a tábor, mely sárlóval, kalapáccsal és betűvel harcol a munka frontján a békéért, a jelen és eljövendő nemzedékek szabadságáért, jólétéért.

HARASZTOSI BÉLA
A Grafikai Üzemek szedője

A Scânteival a felszabadulás után ismerkedtem meg. Az üzemi dolgozók jöttek ki hozzánk vasárnap délelőtt és árusították. Így ment ez néhány héten át. Később, amikor bejártam a városba, megvásároltam az újságot. Jól beszéltem a román nyelvet, így minden sorát megértettem. Megértettem azt, hogy a Scânteia értünk, a dolgozó földművesekért is harcol. Akkoriban még sok panaszunk volt. A „történelmi” pártok nem nyugodtak bele a vereségbe. Nem nézték jó szemmel a Román Kommunista Párt, a dolgozó nép előretörését. Ellenünk, magyar nemzetiségű dolgozó földművesek ellen kizsákmányolták román társainkat. A Scânteia elítélte a nemzetiségek elleni kilengéseket, harcolt ellenük, órettük.

Köszönöm a Scânteianak, hogy segítette, hogy megértsen az osztályharc fontosságát. A Scânteia-ból tanultam meg azt és győződtem meg arról, hogy a munkásosztály harcát támogatva mi, dolgozó földművesek a felemelkedés útján megyünk.

Fogadom, hogy továbbra is hűséges tanítványa leszek a Scânteianak.

HADHAZY GYÖRGY
közpparaszt, Kolozsvár.

Csak egy év óta olvasom rendszeresen a „Scânteiat”, s most, legális megjelenése ötödik évfordulójának ünnepén, bizonyos szegényérzettel gondolkodom erre. Sokat mulasztottam azzal, hogy éveken keresztül alig olvastam a „Scânteiat”, s nem tudok elég hálás lenni azért az útmutatásért, irányításért, amelyet egy év leforgása alatt kaptam a Román Munkáspárt központi napilapjától, azért az erőért és határozottságért, mely a „Scânteia” minden számából s minden egyes cikkéből felém s országunk minden egyes dolgozója felé árad. Csodálattal tölt el az a biztonság és éleslátás, melyet a „Scânteia” országunk dolgozóinak s az egész világ proletariátusának minden problémáját megvilágítja s állandóan napirenden tartja.

Minden napi munkámban nélkülözhetetlen segítséget nyújt nekem is. Cikkeim keresztül a Párt fogja meg a kezem s biztosan vezet a szocializmus építésének útján. Szeretettel üdvözlöm a „Scânteia”-t legális megjelenésének ötödik évfordulóján, egyben ígérem, hogy a Román Munkáspárt harchoz, melyet lapja híven képvisel, sohasem válok méltatlanná.

HUNYADI ANDRÁS
A kolozsvári ideiglenes bizottság közművelődési osztályának művészeti felelőse

Bagdi János, az öregebbik ott lakik a gacsói új településen. Utána még két ház, aztán a széles csordalegelő. A legelő közepétáján kettősgémű kút. Kútgémek most tótágast állanak, nyújtják hosszú nyakukat az ég felé, úgy néznek ki, mint a békátlesd gölya. A vedernélküli kúttorokat lassan hintáztatja a Gacsó felől fújdogáló szél. A legelőt vékony hótakaró borítja. Csak imitt-amott feketélik ki a fázósan összebujt didergő gyep.

Nyentör, vasárnap délután, ha jó idő van, mikor megebedelnek a házbeliek, erre felé az a szokás, hogy a hizókat kihajtják egy kicsit sétálni; hadd törjön, utána jobb étvágyal eszik.

Bagdi János az udvarán dísznől zárjával bibelődik. Nehéz jár. Valami baj eshetett. Körülötte nagyterjű piros kaks settenkedik vig notákat karattyoló tyukjaival. Lesi, mikor nyílik az ajtó, hogy beszaladjanak az őba valami újdonságot szedegetni.

Az öreg Bagdi okos, jókedvű ember lett a népi demokráciában. Lehet is jókedve, a kormány neki kétszer osztott földet. Először, mikor mindenkinek; másodsor meg az aszály után kapta vissza a földjét — a két holdat, amit nagygazda Szücs Józsi vett meg tőle két mázsa tengeriért. Ugy sajnálta odaadni, hogy majd meghalt bele. De muszáj volt. Nem termett semmit, munka se igen került még abban az időben, enni meg csak kellett.

De egyszer aztán azt írták az újságokban, hogy: A népkormány az aszály ideje alatt eladott, vagy vett földek vásárlását semmisnek, törvénytelennek nyilvánítja. Így aztán a múlt tavasszal se szó, se több beszéd: Bagdi János az öregebbik beállt megint a két holdba. Nagygazda Szücs erősen lemocskolta akkor, még azóta se beszél Bagdival.

De hát: — Egye meg a mándoki fene — szokta mondani Bagdi — van még neki vagy hatvannégy holdja — a kormányunk meg nekem itéle az igazságot.

Az öreg Bagdi az újságból tudta meg akkor a valót abból, amit Mihály rátukmált. Azóta is veszi mindig, még helyibe is hozzák. Küllös Andrásnak is a másik utcának abból mondta meg, hogy:

— Küllös szomszéd, menjenek ki az állomásra, mert a fuke, Feri, az ótórással érkezke a hadifogolytáborból.

— Ez is igaz volt. Megjött a fu, azóta is itthon van. Küllös András meg már messziről megalapozza érte, annyira tiszteli. Bagdi Jánosnak így terjedt

Öreg Bagdi Scânteiat árul

Irta: BONCZOS ISTVÁN

el a híre, hogy okos, igazságos ember. Mostanában még a házat is felkereske tanácsért. Mindent tud idejében. Ezeket pedig Mihálynak köszönheti, aki már — az öreg Bagdi nem is tudja biztosan hányadszorra — hozza a „Scânteia”-t.

Ma megkészt Mihály — valamiféle dolga akadhatott nyentör, mikor az ember az újságot várja, ne legyen senkinek más dolga csak az, hogy elvigye. A másik pedig vegye meg — morfondíroz magában az öregebbik Bagdi. De aztán megtérül és meg is retten, eszébe jut: ma egy hete arra kért Mihály segítsék neki újsággal menni és én... Biztosan nem hoz többet. Csak jönne, segítke én neki kéretlenül — gondolja magában az öreg.

— Scânteia! — kiáltja vala-

a kerítés felé menő János bátya. Jobbkézét majdnem könyökig nadrágja zsebébe erőlteti, péns csörren a markába.

— Mennyit adjak?
— Most három lejt, a multkor ötöt adott.

— Ötöt, azt — hagyja helyben Bagdi. — Te Mihály, ha nem haragszol meg, kérdezek valamit.

— A kérdéséért nem kell, hogy megharagudjék az ember.

— Hány újságod van még?
— Lesett ki a kerítés keskenyre hasadt nyílásán Bagdi.

— Még megvan fele — erős hűvelykujját, mintha olvasná, juttatja végig a kétrét hajtott újsághátakon. — Vagy harminc. — mondja Mihály tétovázva.

— Hogy tudod észben tartani

Akkor nem hajtom ki a hizót. Az újé már nincs messze ugysem, addig kibírja séta nélkül. Várjál egy kicsit, csak a kabátomat hozom — kiáltja vissza a ház felé sietve.

Mihály jobban megörült az öreg Bagdi ajánlkozásának, mintha nem tudom, mit talált volna. Bagdi úgy sietett kifelé, hogy a balkezét az utcaajtóban dugta a kabátja ujjába, csak azután adott kezet Mihálynak. Lassan ballagtak a keresztutca felé.

— Nagyon örülök, hogy most önként ajánlkozott János bátya. Reggel a Pártnál úgy gondoltam: még egyszer megintstódom Bagdi bátyát. Maga megelőzött: ajánlkozott. — A sarokhoz értek. — Itt van ni, most csak öt Scânteiat adok. Ebbe az utcába menjék. Mihály pontosan meg-

akkor fordul az utcába nagygazda Szücs Józsi, szénát hoz a tanyáról. Ott hasal bundába burkolózva a széna tetején.

— Fene egyen ki! — te is éppen most jössz?

Aszer felé tekintve morfondíroz magában Bagdi. — Meállj! — hallik a Szücs hangja. A szolgál, aki hajt, meghuzza a hajtószarat. A lovak megállnak. Bagdi tudja, hogy most ötöt mosolyogja Szücs, de nem néz arra.

— Hát aztán, hadd mosolyogjon... a pofáját. Banuc Gligor gyere ki — kiált az udvarba Bagdi bátya. Scânteiat hoztam.

Banuc kijött. Két ujjá közt egy ötlejést tart.

— Ma te hoztad? — kérdezi egyszerűen.

— Én. A jövő héten is én hozom, meg máskor is — válaszol Bagdi.

— A multkor három lejt adtam az újságért, ma öt jár — mondja még Banuc Gligor olyan hangon, amelynél melegezni is lehet, a zsebében a visszajáró egy lejért kotorászó Bagdinak.

— Hé, újságos, aggyál ide is egyet — kiáltja a szekér tetejéről nagygazda Szücs.

Bagdi kettőt lép a szekér felé, aztán megtorpan a lába, megáll. — Nem adok neki, rendes helyre viszem, ahová Mihály mondta — gondolta ki hamar, s visszalépett a járdára.

— No, megtorpanál? — kiabál Szücs —, hát gyere, pénzt adok érte. Vagy mind neked kell? Mindet te olvasod? No, olvasd, hátha még miniszter lesz belőled — kacagott gúnyosan nagygazda Szücs Józsi.

Bagdi János, olyan mérges lett, mint a hegyes paprika. A földet nézte, mi akadna a kezébe, amit a gunyolódó nagygazda fejéhez vágjon. De nem látott semmit, mindent letakart a hó. Keze a nagykabátja zsebéből félig kiálló összehajtogatott újságban akad meg — amit Mihálytól vettem —, öltött eszébe. Mérgében kirántotta a zsebéből, azt rázta a markában, azzal fenyegette Szücsöt. Megmondott neki olyanokat... hogy jobb, ha nem írom le.

Csak Szücs, a szolgál kezéből kikapja az ostort és a lovak közé vert, mert szégyellte a dolgot, már a fél utca kigyúlt és ötöt kacagja, ahogy Bagdi pocskondírozza. Elrohant a szekér. Az emberek Bagdi Jánost, az öregebbiket csak nézték, aztán az egyik csak újságot vett, a másik is. Az öt Scânteia ott nyomban elfogyott.

— Olvassátok, nem árt nektek se, ha okosodtok — tanította őket az öregebbik Bagdi —, én megyek, kérek Mihálytól, mert hát, akiknek ő küldte, azok is várják.

A SCÂNTEIA ÜNNEPÉRE

Irta: SOLYMOS ANDRÁS

Zuhantunk a korhadt mult csatornagádrán, a sötétségbe lomhán belehullva.

Miként a barmok álltunk ostobán, igábvarten, az eget bámulva.

Nyelvünk hiába szomjazta a szót, hiába izzott parázként a torkunk.

hiába volt a könny, a vér, az átok;

a zsarnok nálunk nagyobb száját tátott

Lupény, Grivica erőnk próbája volt.

De kigyult a szikra a sötétség után.

Jött a haladás fény sugaras napja.

új lángot hevitett az üszkös mult nyomán a Scânteia, a Pártunk szava, hangja.

A munka lángja, csillogó derűje

enyhe melegét a munkásokra szórta.

a Scântelának tündöklő betűje,

pártos életünknek lett a táplálója.

Uj utat mutat s az igazság kapuját

a kis szikrából égetőre láng;

a lenini eszmét hintve a világra.

ki. Bagdi János felült a fejét. Az arca úgy ragyog az örömtől, mint a nap — mégis eljött hát! — Aggyonisten jónapot, János bátya — hallik az utódról. A deszkakerítés elég magas, de még azon is felül, vagy jó másfél fejjel fehér báránysüveg tornyosodik. A báránysüveg alatt mosolygós arc. Bagdi János megismeri.

— Aggyonisten neked is ecsém, Mihály! Vártalak, már azt hittem, nem jössz. Megállj már egy szikrát, zárjam vissza az ólajtót, mert a dísznő, ha kijön... megpocsondírozza a tyukokat — fejezi be a mondatot Mihálynak fordulva.

Megeszit? — hallik az utca felől.

— Meg a! — válaszol vissza

ni kinek hány lej jár vissza, ha nincs aprópénze?

— Már régen csinálom, megszoktam.

Kicsit hallgattak, aztán az öreg Bagdi szólal meg:

— Megmondom neked őszintén Mihály ecsém, a mult vasárnap nem segitettem. Tudom, neked sok dolgod van. Igazgató letél az államosított nyommalomban és csak hordod — mondta a kerítés teteje felé beszélő Bagdi. — Vagy három lépést hátrál, hogy lássa Mihály arcát, ha válaszol.

— A Scânteia a Munkáspárt, a mi pártunk lapja, ezután is csak úgy szeretem én, mint eddig szerettem. Akkor meg miért ne hordanám. Nekünk világítanak ezek. — Meghibálta kezében az újságcsomót.

Hallgatnak.

— Mihály! — szalad ki a szó Bagdi Jánosból. Nagyon gondolhatott, mert az 'adamosutkaja gyorsan szaladgál lefelé, meg az ünneplő kalapját is ami a fején volt, homlokáról feljebb taszította. — Ma vettem tőled a... — megakadt. — Egy kicsit el is felejtettem, nem tudom, hányadikát.

— A tizenkilencedikét — mondja Mihály.

— Te azt is észbetartod?

— Azt is.

— Te Mihály, te! Ma árulnám, mennék veled én is?

— A Scânteiat?

— Azt.

— Hogyne jöhetne, de még mennyire, hogy jöhet

1949 szeptember 25-i
„SCÂNTEIA-NAP”
esti műsora Kolozsváron

ESTI MŰSOR:

19.15 órákor: A „Scânteia” egyik számának illusztrálása — a helyi színházak részvételével. — A Hattyúk tava, a Román Állami Opera balettkara. — Enescu Rapszódája, a Magyar Állami Opera balettkara. — Mazurka, a Román Állami Opera balettkara. — Polka, a Magyar Állami Opera balettkara.
20.45 órákor: A zenekar a csónakokban tánczenét ad elő.
A műsori zene, tánc, tombola és büffe egészítik ki.

Rossz idő esetén a műsor a következőképpen bonyolódik le, a műsorban megjelölt időpontokban:
Az 1. számú színpad programja: Az Armonia-teremben.
A 2. számú színpad programja: A Diákház termében.
A 3. számú színpad programja: A Textil szakszervezet termében.
A 4. számú színpad programja: Az Olimpia-teremben (Kerekdomb).
Az 5. számú színpad programja: A Nemzeti Színházban.

Szep ember 24-én,
délután 5 órákor

„Scânteia”-ünnepséget

rendeznek a

kolozsvári Román Nemzeti Színházban

Éőadók: Lungu Ioan és Gáil Ernő

Az Ünnepségen sor kerül a „Scânteia” levelezőinek és a díjnyertes fallujóágok megjutalmazására

Az Ünnepséget kulturműsor zárja be

A Vörös Grivica vasuti főműhelyek munkásai szocialista munkaversenyre hívják az ország összes dolgozóit

A „Vörös Grivica” mozdonyosztályának munkásai és technikusai gyűlés keretében elhatározták, hogy november 7-ikét, az Októberi Nagy Szocialista Forradalom évfordulóját, az Állami Terv teljesítéséért és túlszámnyalásáért folytatott harcban újabb munkasikerekkel fogadják. Ugyanakkor felhívást intéztek az ország összes dolgozóhoz, amelyben szocialista munkaversenyre hívják Népköztársaságunk kétkézi és szellemi munkásait.

A „Vörös Grivica” mozdonyosztályának munkásai és technikusai kötelezettséget vállaltak arra, hogy november 7-ig teljesítsék az Állami Terv előirányzatait, mégpedig a következőképpen:

Az Állami Tervben előirányzott javítási tervet november 7-ig teljesítik;

a belső javítást igénylő mozdonyokat és a különleges rendelkezést 200.000 óra alatt javítják meg a termelési terv előirányzatain felül;

úgy gazdálkodnak, hogy a CFR alminisztériumhoz ne kelljen anyagi támogatást folyamodni;

a munka termelékenységének 15 százalékos növelése az Állami Terv előirányzatain felül;

a selejt csökkentése, az önköltségi ár 10 százalékos leszállítása, amellyel 20 millió lej megtakarítást érnek el.

A technikusok a munka jobb megszervezésével, állandó és tény-

leges ellenőrzésével vállalkoznak arra, hogy emelik a javítások minőségét. A technikusok és a tisztviselők vállalták azt, hogy az egyes osztályokat idejében ellátják a szükséges anyagokkal, a kész árut gyártásuk után legkésőbb 24 óra alatt szállítják és idejében készítik el a számlákat, hogy ezzel teljesítsék a pénzügyi tervet. A „Vörös Grivica” szakszervezet az ügyvezetéssel együtt kötelezettséget vállalt arra, hogy befejezi és felszereli a „Vörös Grivica” munkásklubot, hogy azt november 7-én felavathassák. Ugyancsak vállalkozott arra, hogy megszervezi és felszereli a műhelyek éjjeli szanatóriumát, valamint befejezi a téli termelés biztosításához szükséges munkálatokat.

— Munkások! Munkások! Technikusok! Mérnökök és Tisztviselők! — hangzik a felhívás —, minden erőnket összpontosítjuk a vállalt kötelezettségek teljesítésére, mert minden teljesített kötelezettség újabb hozzájárulás a béke táborának megerősítéséhez, határozott válasz az új háborúra uszító angol és amerikai imperialistáknak.

— Ne legyen egy vállalat sem, amely ne köszöntné november 7-ikét, munkavállalásokkal. Széle-

sítsük és erősítsük meg a szocialista munkaversenyeket. A Román Munkáspárt vezetésével előre a november 7-ike tiszteletére vállalt kötelezettségek teljesítéséért.

A szovjet kormány jegyzéke az olasz kormányhoz

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS sajtóiroda közli a szovjet kormány válaszát az olasz kormány jegyzékére.

Mint ismeretes, a szovjet kormány július 19-én jegyzéket küldött Olaszországnak az Északatlanti-Paktumhoz való csatlakozásával kapcsolatban. A jegyzék hangoztatta, hogy az olasz kormány csatlakozása a támadójellegű paktumhoz, hádegyének növelése, ellentétben áll az olasz békeszerződéssel. Az olasz kormány július 28-áról keltezett jegyzékében megkísérelte, hogy az Atlanti-Szerződést védekező jellegűnek tüntesse fel. Ezzel kapcsolatban a szovjet kormány szeptember 20-án válaszigyzéket intézett az olasz kormányhoz, melyben megerősítette előbbi állásfoglalását az Atlanti-Szerződés támadójellegével kapcsolatban, valamint azt a tényt, hogy Olaszország csatlakozása a szerződéshez, ellentmond az

„A MI KÜLPOLITIKÁNK ULÁGOS”

A béke fenn tartásának és az összes országokkal való kereskedelmi kapcsolatok megerősítésének politikája. A Szovjetunió nem gondol arra, hogy valakit fenyegetsen és még kevésbé arra, hogy valakit megtámadjon, mi a béke mellett vagyunk és a béke ügyét védjük. Azonban nem félünk a fenyegetésektől és készen állunk arra, hogy csapásokkal, válaszoljunk a háborús bujtatók csapásaira, aki békét akar és kereskedelmi kapcsolatokat óhajt felvenni velünk, mindig támogatásra talál nálunk.

I. SZTALIN

olasz békeszerződésnek. A szovjet kormány jegyzéke felhívja az Északatlanti-Szerződéshez csatlakozott olasz kormány figyelmét a békeszerződés megsértésére és arra a fele-

lősségre, ami az olasz kormányt ezért terheli.

A szovjet kormány jegyzékének részletes ismertetésére lapunk legközelebbi számában visszatérünk.

Megalakult a Kínai Népköztársaság

PEKING. — (Agerpres.) Az „Új Kína” hírügynökség jelentette: A Politikai Tanácskozó Bizottság szeptember 21-én Pekingben megtartott ülésén elhatározta, a Kínai Népköztársaság kiáltását.

A Politikai Tanácskozó Bizottság szeptember 21-én kezdte meg ülését Pekingben. Az értekezleten 636 szavazattal rendelkező kiküldött jelent meg. A kiküldöttek között 45 demokratikus párt és szervezet, továbbá a Felszabadító Néphadsereg, a különböző körzetek és nemzetiségek képviselői, a határokon túl élő kínaiak megbízottai vettek részt.

A kiküldöttek hosszantartó lelkes fogadtatásban részesítették Mao-Ce-Tungot, a Kínai Kommunista Párt Központi Vezetőségének elnökét, aki rövid beszéddel megnyitotta az értekezletet.

Mao-Ce-Tung beszédében bejelentette a Kínai Népköztársaság kiáltását és egyben hangsú-

lyozta, hogy a kínai nép eme történelmi lépésével csatlakozott a szabadságszerető és szabad népek hatalmas családjához. Hangsúlyozta továbbá, hogy a kínai nép forradalmi munkája még nem fejeződött be. A kínai felszabadító néphadseregnek folytatnia kell a harcot az imperialisták és a reakciósoke kiűzéséig.

Külpolitikai vonatkozásban Mao-Ce-Tung hangsúlyozta, hogy a Kínai Népköztársaságnak csatlakoznia kell az összes béke és szabadságszerető népekhez és így elsősorban a Szovjetunió és a népi demokráciákhoz, hogy együttes erővel folytassák a harcot a kínai nép ellenségei ellen.

Mao-Ce-Tung viharos lelkesedéssel fogadott beszéde után Liu-Sao-Ki a Kínai Kommunista Párt Központi Vezetősége Politikai Bizottságának tagja, Szun-Yat-Szen asszony, Huo-Shiang-Ying, San-Lan és mások szóaltak fel.

Ma délelőtt hirdetik ítéletet Rajk és cinkostársai bűnperében

BUDAPEST. — (Agerpres.) Az „Agerpres” hírügynökség közölte, hogy a Rajk és cinkostársai elleni bűnper tárgyalásának utolsó napján tegnap a vádlottak az utolsó szó jogán adták elő védekezésüket. Rajk és cinkostársai ez alkalommal is bebizonyították, hogy gyáva héggyilkosok, minden emberi méltóság nélküli fizetett ügynökök, az angolszász imperialisták és Tito láncos kutyái.

A legtöbb vádlott a rájuk váró súlyos, de igazságos ítélettel megelégedve, „irgalmat” kért a népbíróságtól. Közönséges gyilkosok, akik el akarták adni saját országukat besugó, provokátorok és kémek, akiknek valóságos bűntényhalmaz szárad a lelkükön, most az utolsó pillanatban „megértést” és „engedelmességet” könyörögtek a népbíróságtól. Rajk, a hívós és nyugodt gonosztevő, ezúttal is szemtellenül, minden szót megfontolva kezdett beszélni. Rajk ismét beismerte bűnösségét, majd rövid szünet után bejelentette: „Bármilyen súlyos is legyen, a

rám szabott büntetés, én igazságosnak fogom elfogadni.”

Rajk után Pálffy állt félelemtől remegve a mikrofon elé. Felsorolta az általa elkövetett bűncselekményeket, majd azt kérte a népbíróságtól, hogy adjon lehetőséget számára, hogy „jövathesse bűneit”. Pálffy végül bűnbánást színelve, kijelentette: „A legsúlyosabb büntetést érdemlem”.

A Pálffy után felszólaló többi vádlottak, szintén azt kérték a népbíróságtól, hogy „tegyék lehetővé számukra bűneik jóvátételét”.

A tárgyalóterem hallgatósága undorral és felháborodással fogadta az imperialisták és belgrádi lakáik ügynökeinek ezeket az utolsó, kétségbeesett kapálózásait. A magyar dolgozók egyhangúan a bűnösök példás megbüntetését követelik. Budapest terein elhelyezett és a Rajk-peret közvetítő mikrofonokon előtt álló tömegekből sűrűn hangzik fel a kiáltás: Halál az árulókra! És meg vannak győződve arról, hogy ítélet megfelel az egész dolgozó magyar nép kívánásának.

Milyen illetményben részesülne a különleges iskolákat látogató dolgozók?

BUKAREST. — (Agerpres.) A Hivatalos Közlöny szeptember hó 23-iki, 61. számában megjelent minisztertanácsi rendelet értelmében azok a dolgozók, akik a munkások részére létesített két éves különleges iskolák előadásait látogatják, a tanulmányi idő tartomára lakásban s teljes ellátásban részesülnek, ugyanúgy, mint a középfokú iskolák ösztöndíjas tanulói.

Ezeknek a dolgozóknak a következő szabályok szerint joguk van a besorolás szerinti illetményükhez:

a) amennyiben a dolgozó nő és gyermekei nincsenek, fizetésének 75 százalékát kapja és végül c) a nőtlen dolgozó fizetésének 50 százalékát kapja.

A szünet alatt bármelyik fent csoportba tartozó dolgozónak teljes fizetése jár. A közoktatásügyi minisztérium biztosítja ezekben az iskolákban az iskola látogatásával felmerülő összes költségeket, valamint az illetmény folyósítását. A tanulmányi idő teljes tartama alatt úgy a tanulók, mint családtagjaik, az illetékes ideiglenes bizottság kereskedelmi ösztönytáblával megkapják élelmiszer- és ruházati jegyciket.

A font bukása

A kapitalista világban egykor a font értékének szülárságát tekintették Anglia gazdasági hatalmának és jelképének.

A néhány nappal ezelőtt végrehajtott fontleértékelés ennek a gazdasági hatalom jelképének a szertefoszlását, Anglia gazdasági erejének súlyos megrendülését és az angol imperialisták újabb vereségét bizonyítja.

Sir Stafford Cripps másfél hónappal ezelőtt ünnepélyesen bejelentette, hogy „Minden híressétele ellenére sem fogjuk az angol fontot leértékelni”. Cripps nyilatkozata után az angol kormány kiküldöttei Bevin külügyminiszter, és maga Cripps pénzügyminiszter kénytelen volt az amerikai kormány meghívására Washingtonba utazni, hogy

AZ AMERIKAI NAGYTÖKE ALTAL KÖVETELT

fontleértékelésről tanácskozzanak. A tanácskozás eredményét éppen Cripps volt kénytelen vasárnap este a londoni rádió hullámain keresztül bejelenteni, az a Sir Stafford Cripps, aki másfél hónappal ezelőtt kötötte az ebet a kuróhoz és cáfolta a leértékelésre irányuló amerikai kísérleteket.

Cripps bejelentette, hogy 30 százalékkal csökkentették az angol font értékét és ezt a bejelentést követő 24 óra alatt a marshallizált és az amerikai monopollőke szekeréhez láncolt országok egész sora követte az angol példát. Nemcsak a Brit Birodalom tagállamai, csökkentették kivétel nélkül pénzük értékét, hanem a font-területhez tartozó más országok is: Franciaország, Svédország, Kanada, stb. — szerdán estig számszerint 29 állam értékelte le pénzegységét.

Az a körülmény, hogy a kapitalista országok ilyen pánikszzerűen reagáltak a londoni eseményekre, bizonyítja azt az egyre növekvő válságot, amely a világ tőkés részét leutászorította tartja. A kapitalista válság elmélyülését természetesen siettetik a kapitalisták belső ellentétei, mert a font leértékelése egyik állomása csak annak

AZ EGYRE ELESEDŐ KUZDELEMNEK, amelyet a két vezető imperialista hatalom folytat egymással. Valahányszor az angol tőke meghátrál az amerikai nagytőke előtt, mindig szabadná vált az út a dollárimperializmus számára, hogy behatolhasson Angliába és gyarmataira. Ez történt a múltban és ez történik ma is, amikor az angol nagytőkéslek meghátrálásával a font leértékelésével, az amerikai monopollőke oloszban vásárolhatja össze az egész világot az angol értékek és érdekekért, melyek megtartására a brit imperializmus képtelennek bizonyult.

A font leértékelése azonban nem orvosolja Anglia súlyos gazdasági helyzetét. A leértékelés elsősorban azzal jár, hogy megdrágul Anglia behozatala, mert a behozott árukért a jövőben jóval több fontot kell adnia, mint eddig. Mint-hogy pedig Anglia kénytelen élelmiszer és nyersanyag szükségletének jelentős hányadát behozni, ezért a font értékcsökkentése következtében megdrágul a kenyér és a liszt, az Argentínából behozott hús, a kanadai szalonna és zsír, a dán vaj és tojás, az iraki petróleum, az afrikai datolya és narancs, a délamerikai kacsuk stb. Ezzel szemben a dollár szükséglet semmitvel sem lesz kisebb a leértékelés után. De mi lesz a helyzet az angol kiviteli terén, amelynek a behozott áruk ellenértékét, — a dollárt kell biztosítani. Hiszen a leértékelés a behozatalon keresztül már eleve

MEGDRÁGITJA A TERMELESI KÖLTSÉGEK

legfőbb tételét: az anyagköltséget és ennek a drágulásnak feltétlenül kifejezésre kell jutnia a kiviteltre szánt árak árára is.

Mint-hogy pedig Crippsék a leértékeléstől mégis az angol kiviteli növelését várják, mint-hogy az exportcikkek dollár árának csökkenésére számítanak, — ennek csak egy magyarázata lehet: a magyarázat pedig az, amit „öfjelsége az angol király szocialista kormánya” már eleve leszögegetett, az, hogy az élelmiszerek és iparcikkek drágulása ellenére sem engedi meg a munkabérek megfelelő emelését.

Es azt bizonyítja, hogy az angol kormány az angol gazdasági válság minden terhét a dolgozók vállára akarja hárítani. „Öfjelsége szocialisták” munkásvalló politikájukhoz híven nem gondolnak arra, hogy egy ilyen pénzügyi megoldás alkalmával

A TÖKESEK PROFITJAHOZ

nyuljanak és a terheket a tőkésekre hárítják. A font leértékelése újabb nagy nyereséget jelent a tőkések számára, mert tartozásaikat most kisebb értékű pénzben fizethetik vissza.

A font leértékelése mindemel fénnyesebben bizonyítja azt a belső súlyos ellentmondást, ami a tőkés rendszerben uralkodik. Bizonyosodott az is, hogy a kapitalizmusnál jóval magasabb fokú gazdasági rendszer: a szocializmus képes vélságmentes gazdasági rendszert biztosítani. Csak ez a rendszer képes a munka termelékenységének hatalmas emelkedését biztosítani, amely nem csökkenti, hanem növeli a dolgozók jólétét és emeli a pénz vásárló értékét.

Ez teszi mérhetetlenül magasabbrendűvé a szocialista gazdasági rendszert, biztosítja hatalmas további fejlődését és a dolgozók állandóan fokozódó jólétét. (—)

Ezer meg ezer munkás ássa a csatorna medrét

Poarta Albánál terakták az új város alapjait

MIRCEA VODA. — Messziről olyannak tűnik, mint egy szekértábor. Több száz szekér nyüzsgő a zöldhátú dombvonulat lábánál. Itt terül el több kilométeres hosszúságban a mirceavodai munkatelep. Néhány ezer ember dolgozik ezen a szakaszon. Ássák a csatorna medrét. A kiásott földet a domb alá szekerezik. Ezen a helyen indult meg elsőnek a tulajdonképpeni csatornaássa. Itt alkalmas a terep. Nincs láp, sem mocsár. A geológiai próbakutatók kiértékeltek voltak. Jöhettek a földmérők. Kijelölhették a csatorna útját. Aztán jöhettek

a munkások: szekeresek és gyalogosok. Velük együtt érkeztek a baraképítők is. Mindnyájan nekiláttak a munkának. A barakok napok alatt elkészültek. És egyre újabbak készülnek. A kubikosok és szekeresek megkezdtek a meder ásását. Nemsokára gépek is érkeztek. Nagy exkavátorok, földkotrórások. Még jönnek. Emberek és gépek. Keskeny sínpárokat is fektetnek le. Csillékben szállítják majd a kiásott földet. Tavasszal tízszer több ember és gép szélesíti, nyújtja majd itt és odébb a csatorna medrét.

sek Kvadrilaterből. Sokáig tengődtek, majd a földreform során 3 hektár földet kaptak. Nemrégiben az államtól kapott kölesből egy pár ökröt vásárolhattak.

— Férjem és tizenhat éves fiam ott dolgoznak valahol — néz meleg tekintettel a domb alján nyikorogó szekerek felé...

A CSATORNA KISZÁRÍTJA A MOCSARAKAT

A medermunkálatok második szakasza felé tartunk. Arrafelé is nyüzsgenek a szekerek. Utközben a telep technikai vezetőjével találkozunk, Chercioiban Cornel mérnökkel. Napbarátiított arcú, rokonszenves fiatal ember. A kemény terepmunká-

tól sem riadozó, új szakember típusa.

Egyszerűen, a laikusok számára is érthetően magyarázza: — A tulajdonképpeni csatorna mögött és azzal párhuzamosan egy kisebb gyűjtőcsatornát is ásunk. Ezekbe gyűlnek majd a csatorna védőgátja mögött a dombról lezúduló vizek. A lápos vidékek vizeit is mellékágakon keresztül ebbe a gyűjtőcsatornába folytatjuk. Ily módon kiszáradnak a mocsaras, vadvizes területek. A szennygok tanyája eltűnik és nagykiterjedésű termőföldet nyerünk.

Földmérőszközökkel jön néhány munkás felénk.

— Valami topográfiai munkát kell elvégeznünk — búcsúzik tőlünk a fiatal mérnök.

Látogatás az új városban

Délután a Poarta Albă község mellett épülő új város felé robogunk. Medgidia felől egy félórnyi az út. A medgidianál jóval nagyobb barakfalu kapuján gördül be autónk.

Szabályos „utcák” vannak itt is, amelyek a főtérre torkollanak. A téren terepjáró autók és teherkocsik. Az utcákon villanyvilágítás. Augusztus 23 tiszteletére a munkások felépítették a villanytelepet. Jelenleg ezer munkásnál több dolgozik itt. Októberre számuk közel há-

romezer lesz. Ők építik az új várost. A csatorna legszebb városát.

Stoian mérnök kivezet bennünket a kapun és fiatalos lelkesedéssel magyarázza:

— Már meg is kezdtek a város alapjainak lerakását. Jöjjenek csak utánam — szalad végig egy betonlapra támasztott pallón. — Ezek családi házak lesznek. Egy háztömbben négy 2-3 szobás, pincével és mellékhelyiségekkel rendelkező lakrészt építünk. Oszlopos dob-

rudszal stílusban, amelyben érvényre jutnak a szovjet építőművészet letisztult vonalai. A házak úgy épülnek, hogy parkon keresztül lesz a bejáratuk. Két házor között egy háromméteres, futónövényekkel alcazott utcácska lesz, úgynevezett szolgálati utcácska, amelyen keresztül fát és egyéb terhet szállíthatnak a lakók.

Időközben az eső szemerkélése elállt. Az égbolton szivárvány képződik. Diadalvíként öleli át a barakfalut és a szűlővárost. A közeli domboldalon a Román Munkáspárt hatalmas méretű, messzire látható címere ékeskedik. A baraktábor építését befejező munkások, augusztus 23-ának tiszteletére állították fel.

Fiatal vezetőnk tovább tájékoztat:

— Körülbelül húsz-harmincezer lakosa lesz az új városnak. Innen igazgatják majd a csatorna ügykezelését. A családi házakon kívül nagyobb emeletes házakat is építenek a hivatalok számára. Boldogok vagyunk mind — ugrik le Stoian mérnök a lengő pallóról —, akik itt dolgoznak, hogy Dobrudzsza legszebb és legkorszerűbb városának mi lehetünk az építői.

Lassan sötétedni kezd. A barakfalu „utcáin” kigyullad a villany. Munkáscsoportok és szekerek térnek be a kapun. Mi is visszaindulunk Medgidia felé.

A nyugovóra készülő nap vörös fényárral vonja be a dombtetőt. Az utóbbi napok benyomásait igyekszünk rendszerezni a száguldozó autóban. Gondolatunk minduntalan visszatér útnak legnagyobb benyomásához:

A Párt irányító ereje óriási alkotásokra teszi képessé a dolgozókat.

LAZAR JÓZSEF

Soha ilyen jó dolgunk nem volt

Barnabórné szekeresrel beszélgetünk. Pillanatok alatt csoport képződik körülöttünk. Egyszerre tízen is magyaráznak. Pergő beszédüket élénk taglejtések kísérik. Cigány szekeresek ők. Messziről jöttek, Râmnicul-Săratból. Asszonyostól-gyerekestől, együtt minden peruputtjukkal, vagyonukkal. Harminchat család, harminchat szekér. Hetvenkét lovacska. Több száz kilométer utat tettek meg, hogy a csatorna véget-vessen nyomorúságunknak. Most barátságosan szorongatják kezünket.

— Antonescu Transznisztria-ba deportáltatott bennünket — mondja villogó tekintetű vezetőjük, miután csendre intette az egyszerre beszélőket —, a népi demokrácia pedig ide vezetett bennünket és kenyeret adott a kezünkbe. Nem kell már az országutakon kóborolnunk. Minden nap asztalnál eszünk. A csatorna igazgatósága lovainkról is gondoskodik. Lovaként tíz kiló zabot kapunk egy napra olesó áron. Az a család amelyik jól dolgozik, húsz-huszonötezer lejt is megkeres havonta. Soha ilyen jó dolgunk nem volt még.

— Versenyeznek-e egymással a munkában? — tesszük fel a kérdést.

— Hogyne versenyeznék — válaszolják egyszerre öten is — mindenki a szomszédjával.

HAVI 30—40 EZER LEJT KERESETT

Búcsúznak barátainktól. Néhány lépéssel odébb fiatal házaspár lapátolja a földet a szekérre. Elmerülve nézzük vilálgyors mozdulataikat.

Valamivel lejjebb környékbeli falusiak dolgoznak. Románok és lipovánok. A kubikos munka terén a lipovánok a legtapasztaltabbak. Ők már hosszú évek óta foglalkoznak a földhordással. Két szekéren három ember dolgozik. Szekerenként elérik a napi harminc köbmétert. Fejenként megkeresnek havonta 30—40 ezer lejt is. Két élmunkás is akad közöttük. Az 55 éves Mihail Evlanti és az 50 éves Samson Evlanti.

Jelenleg közel ötszáz szekér hordja a földet a domb alá. Most még csak a termékeny réteget szállítják el. Ezt a réteget a meder elkészülte után visszaborítják a csatorna mentén kirakott mélyebb, terméketlen rétegekre. Így az agyagos rétegekre ismét termékeny humusz kerül.

EGY TELEPES CSALAD TÖRTENETE

A konyha felől kellemes illatot hoz felénk a csipős szél. Kíváncsiak leszünk, mit főznek ma ebédre? A konyha előtti asztalok körül, asszonyok szorgoskodnak. Eppen zöldséget tisztítanak.

— Hallovest és mártásos marhahúst ebédelünk ma — mondja egyikük.

Értelmes tekintetű, középkorú asszonytól a nők itteni munkájáról kérdezősködünk.

— Egyelőre lent az ásásnál és itt a konyhán dolgoznak a nők — tájékoztat bennünket Radut Alexandra.

A továbbiakban megtudjuk tőle, hogy a szomszédos Făclia községben a Demokrata Nők Szövetsége helyi szervezetének adminisztratív felelőse. Most a csatorna alkalmazottja és munka után más vidékről jött asszonyokat szervezi a RDNSZ-be. Egyébként hatgyermekes családanya. Kilenc évvel ezelőtt került ide, mint telepe-

Utazzuk be Azerbajdzsánt!

Az alábbiakban N. Mihajlov és V. Pokaszevszky világhírű utinaplója alapján folytatjuk a Szovjetuniót bemutató riport-sorozatunkat.

Utazzuk be az Azerbajdzsáni Szocialista Szovjet Köztársaság területét Dél-Kaukázus belsejében. Azerbajdzsánban a természet nagyon sokféle: Itt terül el a Nagy-Kaukázus sziklás gerince, örök hóval fedett hegyeivel, a Kis-Kaukázus kevésbé magas, sűrű erdővel benőtt festői nyúlványa, a Karabah-hegység legelővidéke és végül a mugáni és sirván sztyep.

Sajátos vidéket képeznek a forró Lenkorán nádas dzsungeljei, Bakutól délre. Ez szubtrópusi nedves körzet. A tenger hullámai szilárd sáncot mostak itt ki a partból. E sánc és a hegyek között nagymennyiségű nedvesség gyűlemlik fel. Magasabban, a hegyek lejtőin, szinte áthatolhatatlan er-

dőségek vannak, kusza indákkal. A lenkoráni kerületben az utolsó években kifejlődött a szubtrópusi növények természetése. *Tejt, mandarint, citromot és bambuszt ültetnek. Teagyárakat építenek, a kertekben füge és gránátalma terem. A mocsarakat kiszárazították.*

MESTERSÉGESEN ÖNTÖZÖTT GYAPOTFÖLDEK A STEPPEK HELYÉN

Bakutól keletre a Kura és mellékfolyója mentén mesterségesen öntözött gyapotföldek vannak. Ezek a legjobb egyiptomi gyapot nő. A kiterjedt és termékeny, de száraz sztyeppéknek csak egy részét ültették be gyappal. A háború befejezése után azonban hozzákezdtek egy hatalmas vízierőmű építéséhez, amelynek segítségével nagy öntözőrendszert létesítenek majd és kiterjesztik a gyapotföldeket. Emellett magasfeszültségű vezetékeken keresztül a nagy vízi-

erőmű áramát Bakuba és a Dél-Kaukázus más ipari központjaiba fogják vezetni.

Azerbajdzsán hegyes részeiben fekszik Kirovobád, mely a szovjet uralom alatt élénk ipari központtá lett. A város régi, százéves nyárfaktól szegélyezett útjain keskeny, kővel kirakott csatornában tiszta hideg víz folyik

Medvék, zergék, vaddisznók békés élete

Kirovobádnak festői környéke van. Mindjárt a város peremén szőlőskertek terülnek el, ezekben természetik Dél-Kaukázus legfinomabb csemegegyümöleit. Odébb hegyek emelkednek sűrű erdőkkel. Medvék, zergék és vaddisznók élnek itt anélkül, hogy vadászati kellene tartaniok. A Kis-Kaukázus gazdag állatvilágára gondosan vigyáznak.

Azerbajdzsán északnyugati ré-

a hegyi forrásokból. A vizet örtözésre használják, de nyári napokban a járókelők is szívesen isznak a hideg forrásvízből. Az új épületek, amelyek Kirovobád ipari fejlődésével keletkeztek, rányomták bélyegüket a régi patriarchális városképre. Kirovobád nagy üzemei főként gyapot- és posztószövődékek.

szén fekszik Nagorno-Karabah autonóm területe. Ez külön nemzeti autonóm egységet alkot a szovjet nemzetiségi politikának ahhoz az alapelveihez képest, hogy minden népnek meg kell adni a legjobb lehetőségeket saját kultúrája kifejlesztésére.

A modern Azerbajdzsánban már nem található az a ríktóan egyenlőtlen fejlődés, mint valaha, mikor még Baku egy kis kapitalista sziget volt az azerbajdzsáni vidék elmaradott és minden iparosodástól érintetlen falvainak és városkájának tengerében.

FÁTYOL NELKÜL, NYILT ARCCAL, EGYENLŐ JOGOKKAL

A szovjet uralom alatt Azerbajdzsán hatalmas kulturális eredményeket ért el. 1914-ben mindössze 73 ezer gyermek járt itt iskolába, ma több, mint félmillió. Az írói-olvasni tudók száma 25 százalékról 73 százalékra emelkedett. Különösen nagy a nők kulturális fejlődése. Régebben teljesen el voltak zárva az élettől és semminemű joggal nem rendelkeztek. Ma, fátyol nélkül, nyílt arccal járnak ki, tevékeny részt vesznek az ország politikai életében és dolgoznak az új üzemekben. Sok orvos, tanító, mérnök és színművész van közöttük. Azerbajdzsánban ma 14 főiskola működik és több mint 60 kutató-intézet. A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának fiókját 1915-ben alakították át az Azerbajdzsáni Szocialista Szovjetköztársaság Tudományos Akadémiájává. Az itt dolgozó tudósok munkáit az egész tudományos világ ismeri és becsüli.

Apa András példája

A tordaranyosmegyei Felvinc község ideiglenes bizottsága levelet kapott a tulcaimegyei Badabakon levő katonai parancsnokságtól: FELVINC község ideiglenes bizottságának.

Egységünkben szolgál tizedesi rangban Apa András. Hasznos, becsületes, odanadó és fáradhatatlan ember, aki önfeláldozóan dolgozik a nép érdekében. Mint katona, nem ismer fáradtságot, hogy eljuttassa ügy a katonai, mint politikai ismereteket. Így hi védelmezője a békés dolgozó népnek, a szabadságnak és a Román Népköztársaságnak. Mi, ennek az egység-

nek a parancsnokai, ezúton mondunk köszönetet úgy önöknek, mint a katona szüleinek. Kérjük, hogy hozzá a szülőknél és a község lakosainak tudomására a kiváló katona jeles magaviseletét.

Éljen a Román Népköztársaság!
Of. Militar Nr. 5294.
CRISTOCEA főhadnagy.

Apa András, tisztelettel talpig becsületes ifjúnak ismerte a faluban mindenki. Már mielőtt bevonult volna katonának, önzetlenül dolgozott és tevékeny részt vett a szervezeti munkában. Apa András az

öntudatos ifjak közül emelkedett ki. Miután bevonult katonának, még fokozottabb erővel kapcsolódott be a munkába. Lelkiismeretes munkájával kiérdemelte felettes parancsnokainak elismerését, bajtársainak szeretetét és az ország dolgozóinak megbecsülését.

A múltban a hadseregben a nemzetiségek ifjai csak utolsók lehetnek. A fajgyűlölet átka üldözött minden katonát, aki más nemzetiséghez tartozott. Kényszer munkán kezdődött, utólagos kizárásokkal végződött a mult idők katonai szolgálata.

S hasonló sora volt azoknak is, akik az úgynevezett „uralkodó” nemzetiséghez tartoztak.

Mennyire más most a demokratikus hadseregnek a közösségi szellem. A katonák tisztelt, megbecsültek emeltek. Román, magyar, török, bolgár, — nemzetiségre való tekintet nélkül — testvérként örködnek a dolgozó béjákeje felett. Az embereket ma nevelik, tanítják a katonaságnál, ideológiai és politikai kiképzést kapnak. A katonai munkában szorgalmasan részt vesznek az ifjak igazságszerelmű harcokban, akik béke igazi őrei.

a. b. l.

A pálfalvi kollektív gazdaság

története

PÁLFALVA. — (Tudósítónk-tól.) Beszámoltunk már arról, hogy augusztus 28-án a szatmarmegyei Pálfalva községben megalakult a megye első kollektív gazdasága. „Lenin zászlaja” — a kollektív gazdaság neve, a most utólag beszámoltunk megalakulásának körülményeiről.

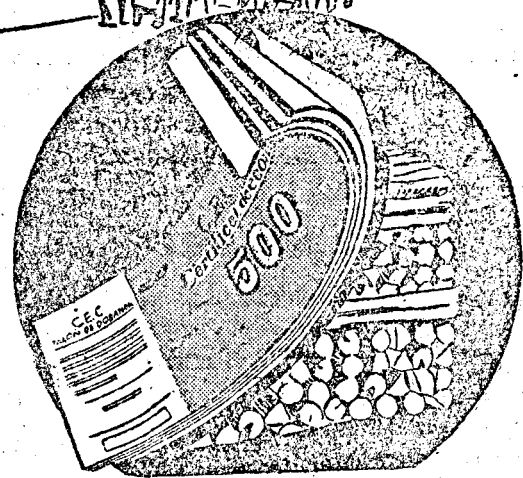
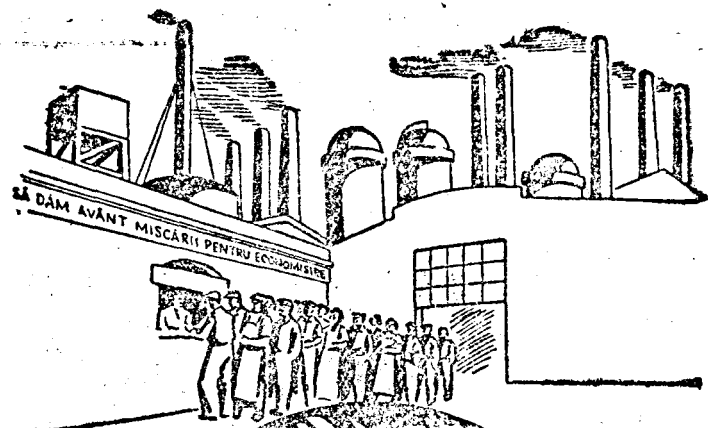
Áprilisban, a Román Munkáspárt történelmi jelentőségű határozatának köztudomásra jutása után történt, hogy 12 lelkes pálfalvai és ombodi szegényparaszt megindította mezőgazdasági kollektívájuk megalakítása érdekében a mozgalmat. Zidaru Vasile, Pilinszki János, Miklósi Albert és Zidaru Nicolae volt a mozgalom négy első kezdeményezője. Mind a négyen pálfalvaiak. Tudták, hogy az ombodiak nélkül nem boldogulnak, kiterjesztették a mozgalmat a szomszéd községre is. Székely Sándor, Szerbina István, Vajda Sándor, Balogh Andor, Vitéz Mihály, Puskás András, Medgyesi János, Magyar József és Károly Lajos ombodi szegényparasztok azonnal lelkesen hozzájuk csatlakoztak. Ettől az időtől kezdve egyébről sem volt szó a két községben, mint a mezőgazdasági kollektíváról. Ahol hárman beszélgettek, egé-

zen bizonyos, hogy a kollektív gazdaság lehetőségei körül folyt a vita. Mind a két község Szatmár közvetlen közelében van, lakóik valamennyien kitűnő veteménykertészek, hiszen a múltban is túlnyomórészt ők látták el a szatmári piacot. Miért ne tennék ezt a saját hasznukra? Miért ne boldoguljon abból az, aki a földet megműveli, hogy a közeli Szatmáron minden terményt jó áron értékesíteni lehet? A Szamos és a Homoród patak víze a két község mellett folyik, ott az életet adó víz földjeik lábánál, bűn volt a múltban, hogy nem vették igénybe, nem létesítettek öntözött kertművelést. Erre a kollektív gazdaság minden lehetőségét megad. Mindenki ezt vitatta Pálfalván és Ombodon. Kiki a maga érdekei szerint. Mert nem hunyták be a szemüket a kulákok sem. Egyenként vették „kezelésbe” a mozgalom úttörőit, de nem sokra mentek velük. Zidaru Nicolae-t mégis sikerült levenniük a lábáról. Nem volt kár érte. Helyébe Costan Ana személyében értékes, harcos küzdőtárs akadt.

munka nem a munkavágy bizonytalan lendületére, hanem a tervszerűsége alapszik. A „Lenin zászlaja” kollektív gazdaság tagjai valamennyien kitűnő szakmunkások a föld alapos, kertészeti megművelésében. Addig azonban, amíg odáig jutnak, hogy a gazdaságot nagy kertészeti alakítsák, még igen sokat kell dolgozniuk. Meg kell javítani az épületeket, ólakat, istállókat, színeket, azután be kell állítani a birtokot a három fordulás gazdálkodásba, meg kell vetniük az alapjait a tervbe vett tejjgazdaságnak és sertéshizlaldának. Az állatgazdaság útján jötermővé tett föld nélkül nem kezdenek hozzá modern kertészet megteremtéséhez. Az őszi szántásba máris öt fogatot állítottak be és négy traktor segítségével folyik a munka.

Eredmény azonban sem a kezdet kezdetén, sem az alkotó munka folyamán nem várható másképp, csak ha az osztályharcos szellemű lelkes első összefogást kitartó szocialista munka követi.

Némedy Gábor

GAZDALKODJ ÜGYESEN.
KEZD IDEJEKORÁN PÉNZT
GYŰJTENI TŰZIFARA.
HASZNALD FEL A

C.E.C.
TAKARÉKLAJÁT

„Rosszul megművelt kis parcelláinkkal nem boldogulunk”

A kollektív gazdaság lelkes kezdeményezőinek se éjjelük, se nappaluk nem volt. Utcán, mezőn, a kultúrházban, a Román Munkáspárt szervezetében, a MNSZ és az Ekés Front gyűlésein és azon kívül mindig és mindenütt igyekeztek meggyőzni a szegényparasztokat, hogy hiába dolgoznak, küzködnek, kis parcelláikkal semmire se fognak menni. Egyedül út a boldoguláshoz, ha szövetkezetbe tömörülnek. Zidaru Maria és Székely Sándor, ideiglenes bizottsági elnök harcoltak a legkeményebben. Minden vitában részt vettek, minden ellenvetést megcáfoltak. Pilinszki János, Károly Lajosné, Vitéz Mihályné, Costan Ana, Miklósi Albert is felszóltak minden összejövetelen. A mozgalom mégse haladt. A csoportosan

meggyőzött szegényparasztokat ígéretekkel, fenyegetésekkel összejövetel után a kulákok egyenként levették a lábukról, a kollektíva híveinek száma se hogyan sem akart szaporodni. Május végén, szeptember elején is még mindig csak tizenketten voltak. Egyesek közülök már már kedvüket vesztették, de a többség nem hagyta magát. Nem volt nap, hogy valamelyikük be ne jött volna Szatmárra. Kérték a támogatást a Román Munkáspárttól. Meg is kapták. Lázár Stefan és Schwarz Lajos városi dolgozók keményen kivették részüket a felvilágosító munkából. Így aztán elértek végre, hogy a számuk harmincra szaporodott. Ekkor azt a tanácsot kapták, hogy írják meg a kérvényt.

„Kérjük és követeljük!”

A kérvényt Zidaru Maria és Székely Sándor fogalmazták meg egyszerű szavakkal, ahogy érezték és tudták. A Román Munkáspárt Központi Bizottságához címzett kérvény minden formáságot mellőzve a következőket tartalmazta:

„KEDVES ELVTÁRSAK!

Mi, Ombod és Pálfalva község szegény földműves dolgozóik komolyan elhatároztuk, hogy kollektív gazdaságban tömörülünk. Célunk eléréséhez ezt az utat találjuk egyedül alkalmasnak. Tudjuk, hogy ezáltal tudunk csak gyermekeinkről gondoskodni és magunknak jobb jövőt biztosítani. Csak a kollektív gazdaság juttat minket hozzá, hogy véget vessünk nyomorunknak és eltöröljük még a nyomát is a rossz emlékeink múltjának. Kérjük és követeljük kívánságunk teljesítésére.”

Sokat gondolkodtak afelől, nem találják-e túlságosan súlyosnak Bukarestben, hogy nomosak kérnek, hanem követelni is merészelnek. Ugy döntöttek, hogy nem. Bizonyosan azt fogják kiolvasni belőle a bukaresti elvtársak, — állapították meg, — hogy ők komolyan elhatározták és kemény munkával fel is virágoztatják a

kollektív gazdaságot.

A kérvényt 42 szegényparaszt írta alá családjának tagjai nevében.

Az a hónap, ami ezután következett, a legnehezebb volt. Várták az eredményt. Egész életük vezető gondolatává a kollektív gazdaság dolga lett. Nem mehetett a Román Munkáspártnak gépkocsija a községben keresztül, hogy le ne állították volna. Kezdetét vette a kilincselés. Addig bizonygatták, hogy méltók lesznek arra a szerepre, amit magukra vállaltak, hogy Lázár Stefan, a Román Munkáspárt megyei bizottságának helyettes titkára Bukarestbe utazott az érdekükben.

Eljött végre a diadal napja. Bukarestből értesítés érkezett, hogy a Román Munkáspárt Központi Vezetősége a kérést teljesítette. A lelkes csoport, sirva fakadt, amikor az örömhírt hivatalosan tudomásukra hozták.

Ma már nomosak tizenketten dolgoznak a sikerért, a szervezett munka és háró 42 család valamennyi tagját összefogja. Óriási feladat elvégzésére vállalkoztak. A százötvennégy hektár és 56 ár földet példamutatóan kell megművelniük. Az ilyen

Rettegen befejezték a cséplést, Szamosujváron utat javítanak, Fügen áruhámozót lepleztek le, Kisiklódon kulturházat építenek a dolgozó földművesek

RETTEG

A község dolgozó földművesei a helyi ideiglenes bizottság munkatervére alapján bevezették a cséplést. Versenyszerűen hordták a szériuro a cséplővel való gabonát. A kedvező időjárást remekül kihasználják. Minden dolgozó földművesben megvolt a kellő öntudat ahhoz, hogy egyetlen szem gabona se vesszen kárba. A rettegi szegény- és középparasztok tudják, hogy minden szem gabona az ország dolgozóinak több kenyérét jelenti. Hazafias kötelességüknek, a gabonaszolgáltatásnak nagy örömmel tették eleget a rettegi dolgozó földművesek. A búza, árpa és zab beszolgáltatás folyamán túlhaladták az előírt mennyiséget. A jószervezett munkának köszönhető az, hogy szeptember 7-én Rettegen befejeződött a cséplés. A községi ideiglenes bizottság irányításával a dolgozó földművesek az őszi vetési munkálatok előkészítését kezdték meg.

Sztankovszkij Venele levelező.

SZAMOSUJVÁR

A városi ideiglenes bizottság útjavítási munkálatokat végzett. Egyelőre 2500 négyzetméter utat javítanak meg a Bábolna és Gheorghiu-Dej utcákban, tekintettel arra, hogy a társasgépkocsi forgalom ezeken az utakon bonyolódik le. A Kandia, Filimon Sárbu, Major és Stratanovics-utak lakói ezúton kérik az ideiglenes bizottságot, hogy ezekben az utcákban haldéktalanul indítsa meg a munkálatokat, mert az őszi esőzések sártengerre változtatják át ezeket az utcákat.

Gabányi János levelező.

FÜGE

Moldován György öntudatos bethleni dolgozó földműves nemrégén Füge községbe látogatott el. Ott a szövetkezetben feltűnt neki, hogy a szövetkezet boltkezelője, Motentan György, olyan ceruzákat ad el, amelyekről tudta, hogy ahhoz hasonlóak nincsenek az áruaktárban. Moldován György értesítette a járási ideiglenes bizottságot. Az ideiglenes bizottság vizsgálatot indított. Kiderült, hogy a kulákbefolyás alatt álló szövetkezet boltkezelőjének egyéni üzleteit bonyolította le a szövetkezetben keresztül. Áruhámozóktól különböző cikket vásárolt, amelyeket a szövetkezetben keresztül hozott forgalomba, busás hozsonnal. A milícia közegei házkutatást tartottak Motentan Györgynél, a lakásán több mint 100 ezer lej értékű fekete árut találtak. Az árukészletet elkobozták, a boltkezelőt letartóztatták. Helyét most egy öntudatos szegényparaszt vette át. A fenti eset azt bizonyítja, hogy

Füge községben a szövetkezet átszervezése alkalmával nem voltak elég éberek a dolgozó földművesek.

Szakács István levelező.

KISIKLÓD

A kisiklódai dolgozó földművesek kultúrotthon építését vetették torvba. Az építéshez, önkéntes munkán kívül pénz is kell, amivel meg tudják vásárolni a szükséges építkezési anyagokat. Ezért a dolgozó földművesek elhatározták, hogy havonta egyszer belépődíjas rendezvényt tartanak, amelynek jövedelmét a kultúrotthon építésére fordítják. A Magyar Népi Szövetség helyi szervezete az elmúlt napokban tartotta meg az első ilyen rendezvényt, nagy anyagi és erkölcsi sikerrel. Ezzel lerakták a kultúrotthon építéséhez szükséges pénz előteremtésének alapjait.

Kispál Elza levelező.

UZ NELE CHIMICE — VEGETI UZEMEN, Torda

alkalmaz:

- 1 vegyész-mérnököt, megfelelő gyakorlattal, a tanulmányi szolgálatban,
- 1 elektromechanikai mérnököt, a beruházási osztálynál,
- 1 almérnököt, a tervszerűsítési szolgálatnál,
- 1 műszaki normatorót,
- 1 pontozót,
- 2 műszaki kalkulátort,
- 1 könyvelőt az árkieljárásához,
- 1 könyvelőt a beruházásnál,
- 1 gép- és gyorsíró-ot, vagy tökéletes gépirónót.

FIGYELEMI!

Szeptember 26-án, hétfőn megnyílik Kolozsváron, a December 30-utca 2 szám alatt (Mátyás király-utca sarkán) az

ÁLLAMI BIZOMÁNYI ÜZLET

Elfogad mindenféle ingóságokat és tárgyakat, mint amilyenek: textilárú, férfi-, női- és gyermekruhák, szőrmék, lábbelik, háztartási cikkek, kristályok, dísztárgyak, porcelánok, festmények, képek, szőnyegek, fall szőnyegek, kárpitok, hangszerek, orvosi műszerek, fényképezőgépek és eszközök, kézimunkákat, arany és ezüst ékszereket, férfi és női karkötő-órákat, zsebkönyveket, nemzeti díszruhákat, műszaki cikkek, vasárut, villanymotorokat, rádióalkatrészeket, trófépeket, szanatólogépeket, autókalkulátorokat, stb.

Szavatol az árak tulajdonjogáért. — Nem kívánja az árak eredetének igazolását.

Bőséges cukorrépa-termés Ukrajnában

Ukrajnában megkezdődött a cukorrépa betakarítása. Boriszopol Bolocorkovszk és Szkvirszk környékén 1800—2000 kilós hektáronkénti cukorrépa-termést értek el.

A „Sztálin” és „Párisi Kommun” nevű kolhozok 3700—4000 kilós hektáronkénti eredményt is olértek. Az új termésű cukorrépa már fokozatosan érkezik is a cukorgyárakba. Az udiesi cukorgyár munkaközössége, amely már tavaly elérte az 1950-es évre szóló termelési színvonalat, arra vállalja kötelezettségét, hogy az elején a tervben felül további 2400 tonna cukrot termel, a selejűt és hulladék csökkentése révén pedig még 16000 kiló finomított cukrot is előállít.

A szanbravejszki cukorgyár már megkezdte az idei cukorrépa-termés feldolgozását. Ide már a répa-betakarításnak első napjaiban másfél millió kiló cukorrépa-t szállítottak be. Ukrajnában az idén 150 gyár dolgozoz fel a cukorrépa-termést.

VILÁGOSSÁG

Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet, Telefon 15-35.

Kiadóhivatal: Szabadság-tér 31. Telefon: 19-11.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Felelős szerkesztő: LAZÁR JOZSEF

Bejegyezve a kolozsvári törvényszéknél F. soc. 2249. szám alatt.

A kolozsvári Kereskedelmi Kamaránál 411-1949. társaság sz. alatt.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak

évi előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla: 40.623.

Térzene

Régen elegáns katonazenekarok még elegánsabb fehéresztyűs karmestere, a város központja, nagy tere, vagy parkja és sétáló úgynevezett „belvárosi közönség” jelentette a térzenét. A katonazenekar csindarattája, mint minden más, a belváros és a belváros lakóié — zömében a polgárságé — volt, azoké, akik számára könnyeket irtak, színházat játszottak és hangversenyeket adtak.

A mai térzene, amelyről trunk, a munkásnegyedekbe visz örömet és szórakozást. Például: minden csütörtökön az Engels-téren játszik a Dohánygyár fuvószeneke, melyet kifizető karnagyuk, Zattler Sándor, hívatásos zenekar színvonalára fejlesztett. Ide a térre vorkolnak, a Györgyfalva, a Káldi György- és a többi távoli jekvésű utcák. Amikor megjelenik a Dohánygyár munkásainak nagy, nyitott teherautója, már nyílnak az ablakok, száguldanak a gyerekek, élénkül a negyed. Csupa vidámság a csütörtöki délután. A kis téren körben felállnak a muzsikások — nagyjából egész fiatal gyári munkások —, előkerülnek a hordozható kottaállványok és kották. A hangverseny színvonalas és szórakoztató. Román, orosz és magyar népi zene, egy-egy klasszikus szám vagy népszerű keringő. És az emberek odagyűlnek a muzsikáló munkások köré, anyák kintolják a gyermekkecsikben bábuló kisbabákat, öreg néni ketelepednek az alacsony kerítésre kötéseikkel, munkából hazatérő férfiak állnak meg és figyelik a muzsikát és tíz utca összes gyermeke ott tolong és lelkesedik és utánozza a karmester, a dobos, meg cintányéros mozdulatait. Az emberek hálásak: tapsolnak. Rádást kérik, amit meg is kapnak.

A térzene ma a dolgozóké, a munkásoké, azoké, akik az élet minden örömeit kiharcolják maguknak, s akik az élet minden örömeit megérdemlik. A munkásnegyedeké, ahol esemény a gyári zenekarok látogatása, azoké a zenekaroké, melyeket a Munkáspárt mindenre kiterjedő gondoskodása küld a negyedekbe, hogy felharsongjon a zene, örüljenek felnőttek és gyerekek. (M. L.)

SZOLGALATOS GYÓGYSZERTARAK:

SZEPTEMBER 24-ÉN, SZOMBATON ÉS 25-ÉN, VASÁRNAP:

1. számú állami gyógyszertár (volt Gotna dr.), Szabadság-tér 34., 3. számú állami gyógyszertár (volt Hygea), Mihai Viteazul-tér 32. szám, 7. számú állami gyógyszertár (volt Pasteur), Trefort-utca 18., 8. számú állami gyógyszertár (volt Mircea), Horea-ut 47. szám.

AZ IDŐSZAKI MUNKÁSOK, amennyiben étkezéskor étkeznek, ugyanolyan élelemellátásban részesülnek, mint a többi, kintinban étkező munkások. Ez a rendelkezés az ipari- és az építkezési vállalatoknál dolgozó időszakos munkásokra vonatkozik.

A RDNSZ SZABÁSZATI TANFOLYAMA október 3-án délután 4 órakor kezdődik Egyetem-utca 3. szám, I. emeleti helyiségében. Beiratkozás a RDNSZ megyei székházában, Szabadság-tér 10. szám, I. emelet.

Időjárás:

A Szovjetunió nyugati vidékein erőteljes légnyomásmaximum alakult ki, mely hideg sarkvidéki levegővel árasztotta el Kelet-Európát. Hatására tegnap hazánk keleti és déli vidékein beborult az ég, megélenkült az északkeleti szél és kiadás esők voltak.

Erdélyen is átvonult az esőzés, utána hőcsökkenés következett be. A légnyomásmaximum déli irányban terjeszkedik és az időjárás javulását okozza.

Kolozsváron délebb 17 fok, este 9 órakor 10 fok volt a hőmérséklet, a légnyomás 763 mm., emelkedő irányzatú. VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS VASÁRNAP ESTIG:

Mérsékelt, a déli órákban kissé élénkebb keleti szél, változó, általában délelőtti kevés felhőzet, a délutáni órákban inkább csak a keleti meggékben záporosó. Éjszaka erős lehűlés, reggel helyenként köd. A nappali hőmérséklet 15-20 fok körül.

AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK húzásának eredménye. 1949 szeptember 16-án és 17-én az I. osztály húzásán a következő számú sorsjegyek nyerték a nagyobb összegeket: 1.000.000 lejt nyert a 78.478 számú sorsjegy, 900.000 lejt a 79.108 számú sorsjegy, 800.000 lejt a 20.812 számú sorsjegy, 700.000 lejt a 16.649 számú sorsjegy, 600.000 lejt a 21.079 számú sorsjegy, 500.000 lejt a 10.977 számú sorsjegy, 400.000 lejt a 22.342 számú sorsjegy, 300.000 lejt a 36.600 számú sorsjegy, 200.000 lejt a 42.746 számú sorsjegy, 100.000 lejt az 59.772 számú sorsjegy. Ezenkívül kihúztak 1990 számot 2000 lejtől 100.000 lejtig terjedő nyereményösszeggel. A II. osztály húzása október 19-én és 20-án lesz. — A lekötött számok helyességéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

HÁZASSÁG. Katóka Dolly és Szabó Zoltán folyó hó 24-én, este fél 7 órakor a főtéren Szent Mihály templomban tartják esküvőjüket.

A SZALMA IPARI FELDOLGOZÁSÁRA M. J. Bumbat, A. M. Ezerevszkij és Malcev mérnökök néhány évvel ezelőtt tervet dolgoztak ki. A Szovjetunióban szalmából cellulózt és gazdag tápértékű takarmányt állítanak elő, amely jelentősen megkönnyíti a kolhozok állattenyésztéséhez szükséges takarmány biztosítását.

SZINES FILMET KÉSZIT Beljajev orosz rendező az új Cseh-szlovákia. A filmet a csehszlovák államünnep alkalmából október 28-án mutatják be Moszkvában.

TÖBB MINT TIZEZER TŰZOLTÓ tüntetett Londonban, követelve, azt, hogy a kormány emelje fel fizetésüket a rendőrségi fizetés színvonalára. A tüntelők tiltakozó táblákkal és zenekísérettel vonultak fel a városban.

ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT megnyílt a budapesti nemzetközi ősz vásár, amelyen több mint 7000 négyzetméter kiállítási területen bemutatásra kerülnek azok a szovjet gépek, amelyekkel a Szovjetunióban hatalmas eredményeket ért el különösen a mezőgazdaság fejlődésében.

VILÁGOSSÁG SPORT

„Építsük fel a Scânteia Házat!”

Az ország minden városában és községében nagy lelkesedéssel készül dolgozó népünk a Scânteia legalis megjelenésének öt éves évfordulójára, mely a sportolók számára is legnagyobb ünneppé vált. A Scânteia felvilágosító és iránytűmunkája nyomán gyaraluk, üzemeink vezetői is megértették, hogy a tömegsport a dolgozók egészségét szolgálja és a termelésre is kihatással van. A Román Munkáspárt Központi Lapja nagy támogatást nyújtott mindenkor a tömegsport kérdéseinek és minden alkalommal a legmesszebbben támogatásban részesítette a testnevelést.

Sportolóink a „Scânteia Nap”-ot mindenütt nagy sportbemutatókkal ünneplik meg. Kolozsváron már reggel 7 órakor kezdődnek a versenyek és bemutatók és a csütörtökön megjelent számban közölt műsor szerint egész nap tartanak.

A „Scânteia Nap” sportünnepségeinek műsora kibővült, amennyiben a kolozsvári Vadász Egyesület a Szentjános-kútnál az összes kolozsvári vadászok részvételével galamblövő versenyt rendez, melyre reggel 7 órától kezdve külön társasgépkocsik indulnak a Megyei Ideiglenes Bizottság háza elől.

A kolozsvári asztalitenisz alkerület a Grafikai Szakszervezet helyiségében vasárnap fél kilenc órai kezdettel versenyt rendez.

A kolozsvári sportolók ragyogó műsora nagyban hozzájárul majd az ünnepségek színvonalának emeléséhez.

Egyre több falusi ifjú kapcsolódik be a Jelvénytárszó Versenyekbe

KOLOZSVAR. — A kolozs megyéhez tartozó sportegyesületek felelősei kötelezettséget vállaltak, hogy a járásukhoz tartozó falvakban a lehető legnagyobb számban fognak résztvenni az ifjak a jelvénytárszó versenyek kiállításában.

Gherman N., Mócs járás felelőse kötelezettséget vállalt, hogy 600 falusi ifjút fog mozgósítani a versenyeken való részvételre.

A gyulai járásban 450, a hunyadi járásban pedig 300 ifjú vesz részt a jelvénytárszó versenyeken, annak ellenére, hogy nem áll rendelkezésére megfelelő uszódmedence vagy folyóvíz.

A hunyadi ifjak más helységbe fognak átrándulni az uszópróbák letételére.

A borsai járás 200, a hídai járás 350, a kolozsvári járás 300 ifjút mozgósít a versenyeken való részvételre.

Amint a fentiekből látható, az Ifjúmunkás Szövetség mozgósító munkájának eredményeképpen a Kolozs megyéhez tartozó falvak ifjúsága nagy számban indul az egészséges ember-típus kialakításához hozzájáruló jelvénytárszó versenyeken.

Kolozs megye összes falvaiban mezei futóversenyeket rendeznek a „Scânteia Nap”-ra

KOLOZSVAR. — A Testnevelési és Sportbizottság járási szervezeteinek felelősei kérték a kolozsvári TSB megyei szervezetet, hogy a járási központokba minél több kolozsvári sportolót küldjenek a szeptember 25-i „Scânteia Nap” ünnepségeire, hogy bemutatójukkal emeljék az ünnepi műsor színvonalát.

A kerületi labdarugóbajnokságok műsora

KOLOZSVAR. — A vasárnapi kerületi labdarugó bajnoki mérkőzések műsora a következők:

Városi kispálya, 9 órakor: Süketnámák—RATA. Vezető: Sütő. — 11 órakor: Dinamo—Vasas, vezetői Russu dr. — Délután 1 órakor: Dohánygyár—Élelmezők, vezetői Medgyesfalvi.

Dermata pálya, délelőtt 9 órakor: Dermata—Irisz, vezetői Ciosa. 11 órakor: Textila—Sanitas, vezetői Bulk. — Délután 1 órakor: Dermata II.—Victoria, vezetői Pócsay.

Victor Babes egyetemi stadion: 11 órakor: KKASE—

Igy például Sármas község kolozsvári női röplabdacsapatot és labdarugócsapatot lát vendégül a „Scânteia Nap”-on.

Ugyanakkor, a falusi IMSz szervezetek kötelezettséget vállaltak, hogy mezei futóversenyeket rendeznek a Román Munkáspárt Központi Lapja ünnepének tiszteletére.

Hadsereg Szamosfalva, vezetői Dávid dr.

Szamosfalván, délután 1 órakor: Szamosfalva—Vasas II, vezetői Pázsiczky.

ASZTALITENISZ VERSENYT RENDEZ A KOLOZSVÁRI ALKERÜLET A „SCÂNTEIA NAP” TISZTELETÉRE

KOLOZSVAR. — A kolozsvári asztalitenisz alkerület csatlakozik a sportolók „Scânteia Nap”-ját ünneplő táboraéhoz és vasárnap reggel 9 órai kezdettel nagyszabású versenyt rendez a Grafikai Szakszervezet December 30-utca 23. szám alatti helyiségében. A versenyen minden szakszervezet 2 leigazolt játékosal képviselteti magát. Nevezési zárlat vasárnap reggel fél kilenc órakor, a helyszínen.

A versenyek győztesének és helyezetteinek a Cartea Românească nyomda szép kivitelezésű és értékes díjakat ajánlott fel.

BEFEJEZŐDÖTT A RNK NEMZETKÖZI TENISZBAJNOKSÁGA

BUKAREST. — A RNK nemzetközi teniszbajnokságai hosszú napok küzdelmei után véget értek. Az utolsó nap eredményei a következők: Asbóth (magyar)—G. Viziru (RNK) 8:6, 6:2, 6:2. Asbóth, Ádám (magyar)—Schmidt, Caralulsi (RNK) 6:1, 7:9, 4:6, 6:3, 6:4. Hidassy, Fehér (magyar)—Miskova, Jávorszky (cseh) 3:6, 6:4, 6:1.

A RNK nemzetközi teniszbajnokai a következők:

Férfi egyes: Asbóth József (magyar).

Női egyes: Bárd Erzsébet (magyar).

Férfi páros: Asbóth—Ádám (magyar).

Női páros: Bárd—Hidassy (magyar).

Vegyes páros: Hidassy—Fehér (magyar).

Tiszta kristály

NAFTALIN

kilója 200 lej

Kapható az összes állami gyógyszertárakban és drogériákban

Szombat,
szeptember 24-én
este 6 órakor

A Román Nemzeti Színházban

az Állami Magyar Opera díszelőadása

BÁNK BÁN

a „Scânteia-Ház” javára

Jegyek elővételben AGIOT-nál, Szabadság-tér 6. és este a színház pénztáránál

REJTVÉNYROVAT

92-es számú keresztrejtvény

Harc a szocializmusért XIII.

Készítette: KONT VILMOS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
18										19							
20								21		22						23	
24				25		26							27			28	
29								30				31				32	
33			34		35		36			37			38				
39			40	41			42					43			44		
			45					46									
47	48						49	50		51				52		53	
54						55				56				57			
58													59				60
61							62		63	64			65				
66									67			68					69
70							71		72						73	74	
			75	76													
78	79													81			82
83										85	86						87
88																	

Megfejtésül elegendő a vízszintes 1, 25, 35, 62, 75 és a függőleges 10 és 34 sorok beküldése. A megfejtések tíz napon belül — „Rejtvényrovat” jelzéssel — küldendők be levélben vagy levelezőlapon, melyre rá kell ragasztani a rovatszámot. A helybeliek személyesen is beadhatják kiadóhivatalunkba. A megfejtők közül egy helybeli és egy vidékiek egy-egy hónapig díjmentesen küldjük meg lapunkat.

VISSZINTES SOROK:

FÜGGŐLEGES SOROK:

- Nyílak irányában körül: az a tevékenység, amelyet az oroszországi dolgozók — a mind elviselhetetlenebbé váló elnyomás hatása alatt — kifejtettek. 18. Allatkörök az égboltozaton (ék. hiány). 19. Alarccal. 20. Párává váló. 21. Vissza: Patti..... (világhírű énekesnő volt). 23. Bece női név. 24. Oda, németül. 25. Nyíl irányában: a dolgozó tömegek forradalmi alkotó ereje által létrehozott új hatalmas fegyver. 28. Elsüllyedt mondabeli breton város. 29. Azonos magánhangzók, egyik ékezetlen. 30. Gerleiben van. 31. Birnak, románul. 33. Sólom Rezső. 35. Nyíl irányában: aminek a nép a 34 függőlegest elnevezte. 38. Görög szónok. 39. A magyar ABC egymásután következő két magánhangzója. 40. Éktelen biztonsági eszköz. 42. Keresztülmetszés (ék. hiány). 44. E belső szerv (ék. csere). 45. Vissza: Horse power-t, magyarul (ék. hiány). 46. Egy férfi zúz, fölösen ékeztet névelővel. 47. Ács. 49. A-val: bányabéjéret. 51. Vissza: van csont is (ék. hiány). 52. Jókai: „Az apja fia” című regényének egyik főalakja, keresztnéve Jakab. 54. Két szó: 1. Földközi-tengeri déli szél. 2. Középső betűjét cserélve: lengyel, népiesen. 57. Cérnát, vagy fonalat tekernek rá. 58. Szintén idős, mutatószóval. 59. Török viselő volt. 60. Földet művel. 61. Titelnél ömlik a Dunába. 62. Aminek a bolsevik párt minősítette az 1905 októberben kitadott 10 függőlegest. 65. Vissza: összezúz (ék. hiány). 66. Első betűjét utolsónak téve: világhírű svéd természettudós. 67. Túl öreg, fordított mesealak. 69. Elb. 70. Primitív géppel megerősít, fordítva. 72. Kuszomadár. 73. Az egyik oldal. 75. Amit a szorongatott cárizmus — többek között — ígért a népnek. 77. Táplálkozó-e? 78. Szovjet magánhangzó. 80. Bece női név. 82. Sas Nándor. 83. Fonetikus mássalhangzó. 87. A gyáva tezi. 88. A fűszer. 90. Hatalmas. 91. Két szó: 1. Belső szerv. 2. Kis jármű (f. ékezet).
- A francia vigjátékrész nagymesterének álneve. 3. Északolaszországi város. 4. Nagy egyptomi folyó neve, németül. 5. Fejrevaló. 6. Magyar zeneszerző, keresztnéve Lajos. 7. Csup, közepre. 8. Vissza: Ovidius másik neve. 9. Tényleges (ék. hiány). 10. Amit az 1905 októberi általános sztrájkotól halálra rémült cár bocsátott ki, melyben megígérte a népeknek a polgári szabadság megingathatatlan alapjait. 11. Két férfinév, közben kötőszó. 12. Öreg cigány. 13. Barnás szín. 14. Papiregység. 15. Libaduma. 16. Kortyolá. 17. Hangszer. 22. Első, közepre. 26. Osztrák filozófus családi neve. 27. Német prepozíció. 32. Orvosi altatásnál szükség van „erre” (ék. hiány). 34. Nyíl irányában: rendőri bandita szervezet, melyet a forradalom letörésére hoztak létre. 35. Falfestmény. 36. Iparos. 37. Beágazás része. 41. Nyomorodik, névelővel. 43. Maró folyadék. 45. Vissza: apró jegyzet. 48. Két szó: 1. Ludolf-féle szám. 2. Román napok. 50. Temetőben gyakran folynak (ék. hiányok). 53. E-vel közben: a testmérlet. 55. Népies fejrész. 56. Kis csomagoló eszköz. 57. Réce betűi keverve. 59. Világosságra. 63. Élettársa egy nő. 64. Fogalival öröl, névelővel. 63. Kis gazdasági épület. 71. Tót férfi, románul. 72. Pl. a légy, vagy méh szárnya. 74. Véd. 76. Rengeteg (ék. hiány). 79. Van fű. is. 81. Vissza: a-val: tajtékja. 84. Egres része. 85. A Föld megszemélyesítője (f. ékezet). 86. Fonetikus kettős mássalhangzó. 87. Gyermek. 89. Latin csont. 92. Mutatószó. 93. Állóvíz. 94. Polkában van.
- A 90. számú keresztrejtvény megfejtése a következő: Vízszintes sorok: 1. A cári csapatok veresége felírta a nép széles rétegei előtt a cárizmus rothadtságát. 21. Vihar előtti villámlás. 34. A lodzi felkelés. 83. Zsidó

Szórejtvények

Lakatos Gábor (Bánffyhungar) ötletei

1.	2.						
<table border="1"> <tr><td>I</td><td>KEDD</td></tr> <tr><td>W</td><td></td></tr> </table>	I	KEDD	W		<table border="1"> <tr><td>NNNNNNNN</td></tr> <tr><td>S &</td></tr> </table>	NNNNNNNN	S &
I	KEDD						
W							
NNNNNNNN							
S &							
3.	4.						
<table border="1"> <tr><td>X</td><td>O</td><td>O</td></tr> </table>	X	O	O	<table border="1"> <tr><td>OROZ</td><td>4</td><td>NÓTA</td></tr> </table>	OROZ	4	NÓTA
X	O	O					
OROZ	4	NÓTA					

A RDNSz munkája nyomán

1929 kilogramm zöldséget dolgozott fel négy kolozsmegyei konzervállomás

A népegészségügy érdekében, a Munkáspárt kezdeményezésére szervezte meg a Földművelésügyi Minisztérium a konzervállomások falusi központjait. Egetően nagy szükség volt erre nálunk, ahol a falusi lakosság felvilágosító munka híján magárahagyatva, a multban a lehető legegészségtelebbit táplálkozott. A sok tömör eledel, főleg puliszka és kenyér mellett, télen a zöldségfélék közül jóformán csak a káposztát fogyasztották falun. De csak a jobbmodú házakban. A szegényebbek egyoldalú táplálkozása közismert volt. Ezért volt nálunk annyi pellagrás, angolkóros megbetegedés, ezért szökött a gyermekhalandóság statisztikája olyan magasra.

A falu szocialista építéséhez, felvilágosításához tartozik a helyes étkezés megtanítása is. Így most az országban mindenütt konzervállomásokat létesítenek, hogy a nyár sokféle zöldségmáját, gyümölcsét eltegyék az asszonyok, hogy megtanulják a konzerv és befőttkészítést, s ezzel télen is friss vitamint juttassák a falut.

Természetesen ebben a munkában a RDNSz-tagok vették ki főleg a részüket. Tizenhárom RDNSz-tagot külön tanfolyamon képeztek ki a konzervelvényes módjaira. Ezek aztán továbbadták tudásukat a falvak asszonyainak. Minden járás

minden egyes falujában létesült konzervállomás. Kolozs megyében jelenleg 11 ilyen állomás működik, közöttük főleg Gyalu és Borsa dolgozik példásan. Más helyen bizony vannak gyengeségek, mint például Hunyadon.

A négy legjobban dolgozó központban eddig 1929 kiló zöldséget tettek el télire közös munkával az asszonyok. Zöldbabot, tökök, húslevesbe való zöldséget, uborkát, vinetát, vegyes ízt és kompótot stb. Minden asszonynak megmagyarázták a konzervek helyes eltevési módját, fontosságát. Legtöbb helyen nagy-szerű eredményeket értek el a falusi nők, akik saját tapasztar-

latból tudják, hogy a napközi otthonokban helyesen és vitaminban gazdagon táplált gyerekek milyen súlygyarapodást értek el, mennyire mások, mint az egyoldalúan táplált gyerekek. A felvilágosító munka megtette hatását. Kevés kivételtől eltérően mindenütt teljes sikerrel járt az akció. Zöldségmájával, vitamindús táplálkoznak majd ezeken a télen a falusi dolgozók és gyermekeik, akik a mult elmaradottságából kilépve, a jövőben már helyesebben táplálkoznak, ezzel is közelebb lépve életmódjuk javulásához a szocializmus felé!

Igy dolgozik Gyalu

Példásan működik a gyalui RDNSz befőzési központja. Az asszonyok Székely Katalin vezetésével, a központ kéthetes fennállása óta, több mint ezer kiló gyümölcsöt főztek be. A befőzéshez szükséges fát az erdészeti hivataltól kapják. A szakképzett vezető irányításával naponta öt-hat RDNSz-tag főzi be téli gyümölcszükségletét. A szervezet széleskörű felvilágosító munkát végzett az asszonyok között, s ennek meg is van az eredménye. Naponta mind többen és többen jelent-

keznek a befőzésra. A RDNSz tagjai önkéntes munkával a környező falvakban gyümölcsöt gyűjtöttek, igen szép eredménnyel, s ezt a szülőotthon részére szintén önkéntes munkával főzik be.

(—n)

Megjutalmazták Petró Károlyt, a „Szeptember 1”-gyár zománccemesterét, aki a drága külföldi boraxot és cinkoxidot olcsó belföldi anyagokkal pótolja

SZATMÁR. — (Tudósítónktól.) Tehetséges és tevékeny gyári dolgozó életmunkáját jutalmazza meg az a kezdeményezés, amely a napokban vette kezdetét a szatmári „Szeptember 1” zománccemény- és gépgyárban. Péntek Jánosnak, az államosított nagyüzem igazgatójának vezetésével a gyár főkönyvelőjéből, egy mérnökéből és üzemi bizottságának tagjaiból álló bizottság veszi számon azt, hogy milyen értékűek a gyár zománccemesterének, Petró Károlynak újításai, találmányai, azok az előállítási módszerek, amelyek a drága és a külföldről nehezen beszerezhető anyagok és vegyszerek kikapcsolásával lehetővé tették, hogy a „Szeptember 1” gyár üzeme, zománchoz szükséges anyagok hiánya miatt egyetlen napon se szüneteltesse a munkát. Petró Károly újításai ma már a „Szeptember 1” gyár öntudatos munkássága és a feltaláló áldozatkész és osztályöntudatos hozzájárulásával a megyesi „Vörös Zászló” edénygyárnak is rendelkezésre állanak, tehát az ország egész zománcceményiparát gazdagítják, mert ilyenemű szükségletünket ez a két gyár látja el.

25.000 KILO BORAX MEGTAKARÍTÁS

Petró Károly zománccemester egyik hőse a küzdelemnek, amelyet Népköztársaságunk gyáriparát folytat annak érdekében, hogy minimálisra csökkentsük azoknak a csak külföldről beszerezhető nyersanyagoknak és vegyszereknek mennyiségét, amelyek hazai termelésünket a népellenes nyugati áldemokráciák haszonra dolgozó trösztjeinek kiszolgáltatták. Petró Károly lehetővé tette, hogy a zománcceménygyártásban eddig döntő fontosságú és óriási mennyiségben felhasználásra kerülő két, csak külföldről beszerezhető vegyszert, a boraxot és cinkoxidot a gyártás színvonalának csökkentése nélkül jelentős mértékben nélkülözni tudjuk. Előállítási leírásainak segítségével a „Szeptember 1” gyár a mult esztendőben 10—11 ezer kiló, az idei terüvő alatt 20—25 ezer kiló boraxot kevesebbet használ fel, a másik értékes anyagból, a cinkoxidból 10—12 ezer kiló a gyár megtakarítása. A szatmári zománccemester a boraxot kvarcporral és szódával, a cinkoxidot krétával és más földpáttokkal helyettesíti, amely nagy anyagi megtakarítást jelent, mert a felhasználott hazai anyagok sokszáz százalékkal kerülnek kevesebbe, mint a külföldi vegyszerek.

Petró Károly, aki most 46 éves, 21 év előtt, még a régi kizsákmányoló gyártulajdonosok uralma idején került a szatmári zománcceménygyár szolgálatába. Lakatos volt, majd villanyszerelő és ebben a minőségében ő vette át az üzem egész gépi berendezésének és gázenergiafejlesztő gépeinek, — amelyet a magas hőfokot igénylő zománcceménnyel alkalmaznak —, szakszerű ellenőrzését. Amikor a külföldi állampolgárságú zománccemester a mult világháború folyamán elhagyta az országot, Petró nekifogott, hogy bedolgozza magát a zománcceménnyel. Nem első eset volt az életben, hogy nagy és nehéz feladatot vállalt. Gyermekkorában szegényparaszti szülei csak két polgári osztályt tudtak végeztetni vele. A másik két polgári iskolai osztályt már felnőtt korában, magánúton végezte el és túl a negyven éven, a felszabadulás előtt, szintén magánúton, középiskolai érettségét is tett. Nála évtizedek óta megszokott jelenség, hogy késő éjjelig dolgozik. Vasszorgalmával áttörte magát a nehéz szakma elcsúszásának akadályain. Néhány hónapja kemény munka után annyira elcsúszott a zománcceménnyel, hogy első nagy teljesítményeivel sikerült biztosítani a gyár számára az üzem folytonosságát. A beszerezhetetlen fluszpátot kriolittal, az alumíniumoxidot cementtel pótolta.

MEGÉRDEMELT JUTALOM

Petró Károly példamutató eredményeit számbavevő bizottság az előállítási eljárások betartásának előirásos szigorú ellenőrzése után a felvett jegyzőkönyvket, valamint a szintén ellenőrzés alatt gyártott zománcceményeket a bukaresti fémipari központhoz küldi felülvizsgálásra. Az itt hozott döntés után a Román Munkáspárt és az Országos Szakszervezeti Tanács bekapcsolatával rövidesen az is megállapított nyer, hogy milyen anyagi jutásokban részesüljön a szatmári munkásfeltaláló, aki nagyjelentőségű újításait jelentősen hozzájárult iparunk fejlesztéséhez. Nem fog elmaradni az erkölcsi elismerés sem, amely elsősorban azokat az élmunkásokat illeti meg, akik — mint Petró Károly is —, a nagy Sztálinov példája nyomán az általános életmódvonal emeléséhez jelentősen hozzájárultak.

NEMEDY GÁBOR

program. — Függőleges sorok: 3. Nyertes megfejtők: dr. Berger Salamonné, Kolozsvár és Bedő Juci, Torda. Kérjük közölni kiadóhivatalunkkal az időpontot, amelytől a lapot küldetni óhajtják.

Szórejtvények: 1. Szerencse fel. 2. Kétszóval. 3. Óriási vereség. 4. Aprópénz.

A ROVATVEZETŐ ÜZENETE:

L. G. Bánffyhungar. Rovatom kívül cső okozból történt. — S. P. Kiskereki. Egy-kettő használható, a többi szorra kerülnek.

